БУГУН БЎКАЛИКЛАР МАРРАГА ЕТАДИ

Улар она-Ватанга 60.790 тонна „оқ олтин“ армуғон этадилар

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 201. (3173). | Чоршанба, 13 октябрь 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Бўкалик пахтакорлар яхши ташаббус бошлаб, 60 процент пахтани машиналар билан теришга ва йиллик планни қисқа муддатда бажаришга қарор қилган эдилар. Азаматлар ўз ваъдаларининг устидан чиқмоқдалар. Улар йиллик пахта тайёрлаш планини бажарганликлари ҳақида бугун рапорт берадилар. „Зангори кема“лар бункерларидан планда белгиланган 30 минг ўрнига 33 минг тоннага яқин „оқ олтин“ тўкдилар.

Пешқадам Оржоникидзе, Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ, Юқори Чирчиқ районлари шу кунларда социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар. Илғор колхоз ва совхозлардан кунига ғалаба рапортлари келиб турибди.

Калинин, Янгийўл, Бекобод пахтакорлари, энди навбат сизларга!
Манзил яқин, ғайрат қил, олийҳиммат пахтакор!

МАШИНАЛАР ҚУДРАТИ

Районимиз пахтакорлари бугун меҳнат зафарига эришиб ғалаба рапорти берадилар. Давлатга 60790 тонна пахта сотилади. Планни ўтган йилга нисбатан 20 кун олдин бажарамиз. Районимиз пахтакорлари йиғим-терим арафасида катта мажбурият олиб, пахтанинг 60 процентини машиналарда теришга аҳд қилган эдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу ташаббусни маъқуллади. Район меҳнаткашларининг бутун куч ва эътибори ана шу ваъданинг устидан чиқишга қаратилди. Механизаторларимиз «зангори кема»ларда 30 минг тонна пахта териш мажбуриятини кабул қилган эдилар. Аҳдига вафодор собит қадам механизаторларимиз 33 минг тонна пахтани машиналар билан териб олдилар.

Районимиз пахтакорлари бу улкан ғалабага осонлик билан эришганлари йўқ. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларидан руҳланиб, барча табиий қийинчиликларни мардонавор меҳнат қилиб енгдилар. Пахтачиликни ривожлантириш учун фан-техника ютуқларини дадиллик билан жорий этдилар, деҳқончилик маданиятини ошириш йўлида ғайрат қилдилар ва янги-янги ташаббус кўрсатдилар.

Ҳар йили ғўзаларни ўт босиб кетар, ягана 35—40 кунгача чўзиларди. Бу йил ғўзани ҳар йилгидек ўт босмади. Бунга чигит экиш олдидан ҳамма ерлардаги ёввойи ўт илдизлари териб ташланганлиги катта ёрдам берди. Барча пахта майдонларига янтарь кислотаси қўшилиб ивитилган чигит экилди. Бу кўчатнинг тез ва соғлом униб чиқишинигина таъминлаб қолмай, шу билан бирга ҳосилни эртароқ пишиб етилишига, ҳосилдорликнинг ошишига ҳам ёрдам берди.

Барча хўжаликларда механизаторлар пахтачилик ишига бевосита раҳбарлик қилаётганликлари катта ижобий роль ўйнамоқда. Бу техникадан кенг миқёсда унумли фойдаланишга равон йўл очиб берди.

Механизаторларимизнинг бу йил беқиёс катта ташаббус кўрсатиб меҳнат қилганликлари ғоят қувонарлидир. 1962 йили бутун мавсумда машина билан 7100 тонна пахта терилган эди. 1963 йилда 16 минг, 1964 йилда 24 минг тонна пахта терилган бўлса, бу йил ҳозиргача деҳқоннинг оғирини енгил қилиб унга катта мадад бераётган пахта териш машиналари билан 33 минг тонна ҳосил териб олинди. Бу соҳадаги план ошиғи билан бажарилди.

Биз мард бўлиб майдонга чиққан, бепоён далаларимизда пўлат агрегатларнинг куч-қудратини баралла намойиш қилаётган баҳодир механизаторларимиз билан фахрланамиз. Ўрток С. Саймоқов раислик қилаётган «Коммунизм» колхозида план бўйича етиштирилган ҳосилнинг 88 проценти, М. Иброҳимов раислик қилаётган Жамбул номли колхозда 73, Т. Юнусов раислик қилаётган «Октябрь 40 йиллиги» колхозида 78 процент ҳосил машина билан териб олиниши қувончли воқеадир. Калинин номли, Охунбобоев номли колхозлар, «Бўка» ва 1-«Пискент» совхозлари механизаторлари ҳосилнинг ярмидан кўпини машина билан териб катта ғалабага эришдилар. Суяр Ҳасанов, Алибой Шодмонов, Файзи Жўраев, Қодир Турсунқулов, Александр Червяков, Алиқул Эдилбоев, Жияншо Ҳайдаров, Алибой Жўраев, Қаюм Фардаев сингари механик-ҳайдовчилар районимизнинг энг обрўли ва эътиборли кишилари бўлиб қолдилар. Уларнинг ҳар бири 75 тоннадан пахта терди.

Район хўжаликларида бу йил механизаторлар бошлиқ 801 та звено тузилган эди. Бу звенолар техникага кенг йўл очиб бериш билан ҳосилдорликни ошириш учун курашдилар ва яхши натижаларга эришмоқдалар. Тельман номли колхознинг Тўйчи Тожиев звеноси ҳар гектар ердан 46,2 центнердан ҳосил йиғиб олди. 2-«Пискент» совхозидан Алибой Жўраев, Ҳаким Бегматов ўртоқлар бошлиқ звеноларда йиғиб олинган ҳосил 34 центнердан тўғри келади. «Партия XIX съезди» колхозининг Сатти Исроилов бошлиқ звеноси 28, «Ленин йўли»дан Жияншо Ҳайдаров звеноси 32 центнердан ҳосил олиб яхши натижаларга эришдилар. Бундай звенолар районимизда жуда кўп. Худди шу туфайли 2-«Пискент», «Бўка» совхозида, Жамбул номли, «Октябрь 40 йиллиги», Охунбобоев номли, «Партия XX съезди» колхозларининг асосий пахта майдонларида ҳосилдорлик 25 центнерданга етказилди.

Бу йил ҳосилдорликнинг ошишига, ҳосилнинг эрта етилишига, йиғим-терим ишларининг жадал олиб борилишига ёз даврида амалга оширилган агротехника тадбирлари билан пухта замин ҳозирланди. Биз бу йил ёввойи ўт илдизларини териб ташлаш, янтарь кислотасидан фойдаланиш билан бирга, 3000 гектар ерга чигитга азот аралаштириб экдик. 10 минг гектар ерга экишдан олдин азот сепилди. Ғўза ягонаси 15 кунда ўтказилди. Ғўзани озиқлантириш асосан 1 июлгача тўла тамомланди.

Ҳар йили ғўза кечикиб дефолиация қилинарди. Бу йил ғўза баргини тўкиш учун 14 кун илгари 25 августдан иш бошланди. Шу каби жуда кўп тадбирлар пахтанинг эрта пишиб етилишига, машиналардан мақсадга мувофиқ яхши фойдаланишга қулай шароит яратди.

Пахта тайёрлашни муваффақиятли ўтказишда партия ташкилотлари, коммунистлар ташкилотчи ва авангард бўлдилар. Пахтакорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар, маданий-маиший хизмат яхши уюштирилди. Дала шийпонларида колхозчилар ва совхоз ишчиларига яхши хизмат кўрсатилди.

Март Пленуми қарорларидан руҳланган, партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ меҳнаткашларига қилаётган ғамхўрликларидан мамнун бўлган колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари жуда кўтаринки руҳ билан ишлаб ғалабани таъминладилар. Биз бугун ғалабага эришган кунимизда бизга мадад берган колхозчилар, совхоз ишчилари билан ёнма-ён туриб астойдил меҳнат қилган Тошкент шаҳар Киров райони, Олмалиқ, Оҳангарон шаҳар меҳнаткашларига, ТошДу студентларига, районимиз аҳолисига кўпдан-кўп раҳмат айтамиз.

Етиштирилган ҳосилнинг ҳаммаси йиғиб олингани йўқ. Давлатга яна 7500 тонна пахта сотиш тўғрисида қўшимча мажбурият олинди. Бу мажбурият октябрь революциясининг 48 йиллик байрамигача бажарилади. Районимиз меҳнаткашлари шонли партиямизнинг XXIII съездига ана шундай меҳнат совғаси тайёрлайдилар.

Т. РАЖАБОВ,
Бўка район партия комитетининг биринчи секретари.

Р. ҚОДИРОВ,
район ижроия комитетининг раиси.

К. СОДИҚОВ,
район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи.

Суратларда (ўнгда) Бўка районидаги «Гулистон» колхозининг илғор теримчилари Қизилгул Холмирзаева, Гулшан Қўшмонова.

Чапда юқоридан пастга Бўка районидаги «Ленинизм» колхозининг кўпмингкилограммчи теримчилари М. Саидиброҳимова, Қ. Исроилова, «Ленин йўли» колхозининг механик-ҳайдовчиси Ж. Киборов, 2-«Пискент» совхозининг механик-ҳайдовчиси Х. Бегматов ўртоқлар.

А. Тўраев ва А. Абалян фотолари.

Машина қанотимиз

Ўртоқ Эргаш Асрақулов бошлиқ бригада аъзолари йил бошида 80 гектар ернинг ҳар гектаридан 21 ўрнига 25 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган эдилар. Терим жадал суръатлар билан олиб борилди. Кунига 4—5, ҳатто олти процентдан пахта тайёрланди. Натижа яхши бўлди. Зиммага олган мажбуриятимизни ҳам муддатидан илгари бажардик.

Мен шу бригадада звено бошлиғи бўлиб ишлайман. 40 гектар еримиз бор. Шу кунгача хирмонга гектаридан 32 центнердан пахта тўкдик. Бунда бизга терим машиналари мадад берди. Ўзим механизаторман. «Зангори кема»лардан бирини ўзим бошқардим. Ҳар куни 4—5 тоннаданга етказиб «оқ олтин» тердим. Ҳозиргача хирмонга бункердан тўккан пахтам 80 тоннадан ошиб кетди.

Ж. ҲАЙДАРОВ.
«Ленин йўли» колхозининг звено бошлиғи, механик-ҳайдовчи.

Ҳурмат ТАХТАСИ

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитети давлатга пахта топшириш планини муддатидан илгари бажарган қуйидаги хўжаликларни область ҲУРМАТ ТАХТАСИга ёзишга ҚАРОР ҚИЛДИЛАР.

Оржоникидзе районидаги КИРОВ НОМЛИ КОЛХОЗ (раиси И. ХОШИМОВ, партия ташкилотининг секретари И. СУЛАЙМОНОВ, комсомол ташкилотининг секретари И. ЮСУПОВ, бош агроном И. ТОЖИБОЕВ, бош инженер А. ТЮРИН, бош бухгалтер Х. ТУЙСИНБОЕВ ўртоқлар). Бу колхоз пландан ташқари 400 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Янгийўл районидаги «ОКТЯБРЬ 40 ЙИЛЛИГИ» КОЛХОЗИ (раиси П. САУЛЬКИН, партия ташкилотининг секретари А. БОЛТАБОЕВ, комсомол ташкилотининг секретари Г. АКИМОВА, бош инженер А. МИХРАЛИЕВ, бош инженер В. РУЦ ўртоқлар). Бу колхоз пландан ташқари давлатга 350 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Бўка районидаги «ГУЛИСТОН» КОЛХОЗИ (раиси И. ХАЙДАРОВ, партия ташкилотининг секретари Қ. ХАЙДАРОВ, комсомол ташкилотининг секретари В. САРДАЛИЕВ, бош агроном С. ТУРСУНАЛИЕВ, бош инженер Т. ҲАМРОЕВ, бош бухгалтер А. ГИЗАТУЛЛИН ўртоқлар). Бу колхоз давлатга пландан ташқари 200 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

315 минг тонна Тошкент пахтаси учун

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 12 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан бери	Шу жумладан бир кунда машина терими	Мавсум бошидан бери
Оржоникидзе	0,30	109,51	0,20	108,50
Оққўрғон	0,30	102,16	0,15	122,84
Ўрта Чирчиқ	0,21	101,23	0,13	105,46
Юқори Чирчиқ	0,62	101,06	—	111,13
Бўка	0,42	97,86	0,18	106,77
Калинин	0,50	94,90	0,46	65,08
Янгийўл	0,58	85,45	0,87	76,66
Бекобод	0,82	80,86	0,36	84,20
Область бўйича:	0,45	95,58	0,29	101,32

* * *

Республикамиз областларида 12 октябргача қуйидаги миқдорда пахта тайёрланди (планга нисбатан процент ҳисобида). Биринчиси — йиллик план; иккинчиси — машина терими: Қашқадарё — 86,34, 36,44; Сурхондарё — 82,17, 83,38; Фарғона — 80,84, 75,74; Бухоро 80,00, 26,59; Самарқанд — 78,66, 58,22; Хоразм—75,20, 48,36; Андижон — 73,06, 59,63; Сирдарё — 66,79, 85,16; Қорақалпоғистон АССР — 66,78, 46,05.

Республика бўйича бир кунда 1,24, мавсумда 77,56, машинада 68,28 процент пахта тайёрланди.

ПРЕЗИДЕНТ СУКАРНОГА МАКТУБ

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоян ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 11 октябрда Индонезия Президенти Сукарнога қуйидаги мазмундаги мактубни йўлладилар:

«Ҳурматли жаноб Президент, Бизлар ва ҳамкасбларимиз Сизнинг саломатлигингиз яхшиланганлиги ва Сиз ўзингизнинг юксак вазифаларингизни бажараётганлигингизни билиб хурсанд бўлдик. Бизлар Сизга ва Индонезиянинг бутун дўстона халқига Индонезия революциясининг олижаноб мақсадларини амалга оширишда, империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашда тинчлик ва хавфсизликни ҳимоя қилишда чин юракдан катта муваффақиятлар тилаймиз.

Индонезиянинг империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши қатъий кураш олиб бораётганлиги империалистлар ва мустамлакачиларни қандай ғазабга солаётганлиги яхши маълумдир. Шу сабабли империалистлар ва уларнинг агентлари Индонезияга қарши тинмай фитна-фасод уюштириб келдилар ва уюштирмоқдалар, унинг хавфсизлиги ва бутунлигига таҳдид солмоқдалар. Индонезиядаги юз бераётган ҳар қандай қийинчиликлар, реакцион кучларнинг ҳаракати, империализмга қарши энг актив кураш олиб бораётган кучларга нисбатан зарба беришга уринишлар, Индонезияни заифлаштиришга олиб келиши мумкин бўлган ҳамма нарса—империализм ва реакция учун жуда қўл келади.

Бизлар сизнинг осойишталикни сақлаш ва миллатнинг парчаланиб кетишга олиб келиши ҳамда мамлакатда сиёсий бесаранжомликни вужудга келтириши мумкин бўлган тартибсизликларга йўл қўймаслик тўғрисида индонез халқига қилган мурожаатингизни радио орқали зўр қизиқиш билан эшитдик. Биз ишонамизки, жаноб Президент, Сизнинг бу даъватингизни индонез халқи қўллаб-қувватлайди ва бу даъват мамлакатда осойишталикни ҳамда Индонезиядаги барча прогрессив сиёсий кучларнинг ҳамкорлигини тезроқ тиклашга ёрдам беради. Бу — империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашдан иборат муштарак ишимиз манфаатларига мос бўлиб тушади».

ҚОЛОҚЛИКДАН ЧИҚДИК

Утган йили областда фақат икки хўжалик пахта тайёрлаш планини бажаролмай қарздор бўлиб қолган эди. Шулардан бири бизнинг совхозимиз эди. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларидан руҳланган ишчиларимиз, шонли механизаторларимиз бу йил эрта баҳорданоқ астойдил бел боғлаб ишга киришдилар. Қолоқликдан чиқиш, мўл пахта ҳосили етиштириб илғорларга тенглашиб олиш йўлида чинакам кураш олиб бордилар.

Яхши ният билан қилинган ҳаракат яхши натижалар берди. Планнигина эмас, зиммага олинган мажбуриятни ҳам қоплайдиган даражада ҳосил етиштирдик. Йиғим-теримни уюшқоқлик билан бошлаб юбордик. Терим машиналари бизга мададкор бўлди. Механик-ҳайдовчилар ишни икки сменада ташкил этиб, хирмонга кундан-кунга барака киритабошладилар. Кўпмингкилограммчи теримчиларимиз ҳам маррага эртароқ етиш учун суръатни жадаллаштирдилар.

10 октябрь куни маррага етдик, деб ғалаба рапорти бердик. Давлатга 7328 тонна пахта топширдик. План 100,4 процент бажарилди. 3417 тонна «оқ олтин» хирмонга «зангори кема» бункерларидан тўкилди. Бу ҳозиргача топширган жами пахтамизнинг 47 процентини ташкил этади.

Бу йилги муваффақиятларга эришишимизда нарядсиз ишлайдиган, комплекс механизациялашган звено аъзолари катта ҳисса қўшдилар. А. Бегимқулов, Ш. Пашалиев, Ғ. Саидхонов, Э. Фармонқулов, И. Жўрақулов, А. Одилов ўртоқлар бошлиқ звеноларда план ортиғи билан бажарилиб, ҳосилнинг асосий қисми машиналарда териб олинди. Умуман 84 звенонинг 70 таси маррага етиб келди.

Биз бугун районимиз меҳнаткашлари ғалаба рапорти бераётган кунда ғўзаларни зараркунандалардан асраб, сув танқислигини сездирмай, ҳар туп ғўзани серҳосил қилиб ўстиришга ҳисса қўшган деҳқонларимизнинг, механизаторларимизнинг номларини ҳурмат билан тилга оламиз, уларга раҳмат айтамиз.

Ҳали далаларимизда ҳосил кўп. Чамалаб кўрдик. Совхозимиз коллективи жонажон партиямиз XXIII съезди шарафига пландан ташқари 300 тонна пахта топшириш мажбуриятини олдилар. Ҳозир ҳам далаларимизда иш қизғин. Ваъдамизнинг уддасидан чиқамиз. Келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрлаймиз.

Х. МИРЗАЕВ,
1-«Пискент» совхозининг директори.

А. АБДУЛҲАКИМОВ,
партия комитетининг секретари.

В. Н. ПАК,
совхоз бош агрономи.

ЕНС ОТТО КРАГ ТОШКЕНТДА

ТОШКЕНТ, 11 октябрь. (ТАСС). «Бизга Тошкентни келиб кўриш имконияти берилганлиги учун ва бизни очиқ чеҳра билан кутиб олганлигингиз учун миннатдормиз».—деди бугун Дания Бош министри Енс Отто Краг Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Е. С. Насриддинова билан республика Министрлар Советининг раиси Р. Қурбонов ҳузурида бўлган вақтида.

Ўзбекистон раҳбарлари республика экономикаси ва маданияти қандай ривожланаётганини гапириб бердилар.

Суҳбатдан кейин Дания ҳукуматининг бошлиғи билан унинг йўлдошлари автомашиналарга тушиб шаҳарни сайр қилдилар.

Кечқурун Енс Отто Краг рафиқаси билан, даниялик бошқа меҳмонлар Алишер Навоий номли Ўзбек Давлат академик опера ва балет театрида Сергей Василенконинг «Мирандолина» балетини томоша қилдилар.

Спектакль бошланишидан олдин Дания, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР Давлат гимнлари ижро этилди.

* * *

12 октябрда Дания Бош министри Енс Отто Краг ва унинг ҳамроҳлари Ўзбекистон бўйлаб сафарга чиқдилар.

Қадимий Бухоро меҳмонларни хушнудлик билан кутиб олди. Дания вакиллари сўнгги йилларда область ва шаҳар меҳнаткашлари ҳаётида юз берган ўзгаришлар тўғрисидаги, экономика ва маданиятни янада юксалтириш истиқболлари тўғрисидаги маълумотларни зўр қизиқиш билан тингладилар.

Меҳмонлар Бухородан Самарқандга йўл олдилар. Улар бу ерда шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар.

Шу куни Енс Отто Краг ва унинг ҳамроҳлари Тошкентга қайтиб келдилар. (ЎзТАГ).

УЗУМ СОТИШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини бажариш учун изчиллик билан курашган областимиз соҳибкорлари узум сотиш йиллик планини муддатидан илгари 104.4 процент қилиб бажардилар. Давлатга 32.043 тонна узум сотилди.

Область хўжаликларида давлатга узум сотиш қизғин давом этмоқда.

Халқ контроли АМАЛДА

СИФАТ—АСОСИЙ МЕЗОН

Халқ назоратчилари бу гал корхонада электр қувватидан қандай фойдаланилаётганлигини текширишга жазм қилдилар. Ахир электр нури — халқ мулки. Ундан қанча тежаб-тергаб фойдаланилса, исрофгарчиликка йўл қўйилмаса, ишлаб чиқариш унуми ошади. Шунинг учун ҳам улар, ҳар бир цехни эринмасдан айландилар. Станокларнинг ишлатилиши, электр қувватининг сарфланишини обдан кўздан кечирдилар. Натижада баъзи бепарво кишиларнинг айби билан нормадагидан ортиқча электр қуввати ишлатиб юборилаётганлиги маълум бўлди. Группа аъзолари айбдорларни уялтирдилар. Бундан кейин нурни бекорга сарфламаслик чора-тадбирлари белгиланди.

— Тадбир белгиланса-ю, лекин унинг қандай амалга оширилаётганлиги устидан назорат қилиб борилмаса, ундан нима фойда? — дейди группа раиси Хван. — Назоратчиларимиз ҳамиша буни ёдда тутадилар. Камчиликларни тузатиш юзасидан берилган маслаҳат, йўл-йўриқларга қандай риоя қилинаётганлигини кузатиб борамиз.

Кейинги пайтларда цехлардаги назоратчи группаларнинг иши ҳам сезиларли даражада яхшиланди. Масалан, иккинчи цехнинг кўмаклашувчи группаси аъзолари ишнинг нега бир меёрда бормаётганлиги сабабларини ўргандилар, аниқланган камчиликларни тугатиш юзасидан ўз таклиф ва мулоҳазаларини ўртага ташладилар. Шундан кейин конкрет тадбирлар белгилаб чиқилди. Бу тадбирларнинг ўз вақтида амалга оширилиши натижасида меҳнат унумдорлиги анча ортди. Тўққизинчи цехнинг кўмаклашувчи группаси аъзолари ҳам ишлаб чиқариш маданиятини юксалтиришга оид анчагина тадбирларни амалга оширдилар. Бу цехларда деворий газета ва варақаларнинг ўз вақтида чиқариб турилиши ҳам диққатга сазовордир.

Заводда ҳар ҳафтанинг бир куни «Сифат куни» деб эълон қилинган. Ана шу куни заводдаги каттадан-кичикнинг ҳар бири ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг сифати устидан контроллик қилади. Группа ва постлар эса бу соҳада айниқса актив роль ўйнайди. Илгарилари маҳсулот сифати текширилганида заводдаги умумий ҳолат кўриб чиқиларди. Эндиликда «Сифат куни» янгичасига ўтказиляпти. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати жиҳатидан энг орқада қолаётган бир участка танлаб олинади-да, у ерда рўй бераётган камчиликларнинг туб сабаблари ўрганиб чиқилади. Сўнгра, ана шу камчиликларни тугатиш учун нималарга эътибор бериш кераклиги маслаҳатлашилади.

Халқ назоратчилари ишлаб чиқариш маданияти ва эстетикаси кўригини ўтказишда ҳам актив иштирок этмоқдалар. Кўрикнинг натижасига бағишлаб, фото-айбномалар чиқарилди. Уларда баъзи цехларнинг раҳбарлари санитария қоидаларига риоя қилмаётганлиги, асбоб-ускуналарни сақлашга яхши эътибор бермаётганлиги танқид қилинди.

Завод назоратчиларининг бу ибратли ишлари ишлаб чиқариш планларининг муваффақиятли бажарилишига ёрдам бермоқда.

Лекин группа ишида камчиликлар ҳам йўқ эмас. Айниқса бу гап цех группаларига тааллуқлидир. Учинчи, олтинчи цех назоратчилари суст ишламоқдалар. Энг яхши халқ назоратчиларининг тажрибаларини оммалаштириш юзасидан ҳам етарли иш олиб борилмаяпти. Группа ва пост аъзолари умумий йиғилишларда тез-тез сўзга чиқиб, қилаётган ишларидан коллективни хабардор қилиб турмайдилар.

Шаҳар партия-давлат контроли комитети «Чирчиксельмаш» заводи партия-давлат контроли комитетига кўмаклашув группасининг фаолиятини яқинда муҳокама қилиб, яхши иш тажрибаларини маъқуллаш билан бирга юқоридаги сингари камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтди. Группа ишини янада яхшилаш юзасидан тадбирлар белгиланди.

Н. РИХСИЕВ.

Жўрабек ака Астоновни Урта Чирчиқда танимайдиган одам кам. Бирор муҳим масалани ҳал қилиш керак бўлса кишилар унинг олдига келишади. Жўрабек ака партия-давлат контроли комитети ариза ва шикоятлар бўлимининг штатсиз раиси.

Жўрабек ака жамоат мулкини кўз қорачўғидек асраш, айрим эгри қўлларга қарши курашда район партия-давлат контроли комитетига яқиндан ёрдам бермоқда. Суратда: 1919 йилдан буён КПСС аъзоси, республика аҳамиятидаги пенсионер ўртоқ Ж. АСТОНОВ.

М. Нуриддинов фотоси.

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИ САФИ КЕНГАЙМОҚДА

Тошкентда партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа ва постларнинг янги составини сайлаш ишлари тугалланди. Бу гал халқ контролёрлари сафига меҳнаткашларни кенг жалб қилиш кўзда тутилди. Партия, касаба союз, комсомол йиғилишларида контролёрлар сафига 17 минг активист вакил қилиб юборилди. Бу эса уларнинг илгариги состави сонидан икки минг киши кўпдир.

Халқ контролёрлари орасида ишчилар 50 процентни ташкил этади, инженер ва техниклар эса 25 процентдан ортиқ. Партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа ва постларнинг фаолиятида совет муассасаларининг хизматчилари, пенсионерлар ва рўзғор ишидаги аёллар ҳам актив катнашмоқдалар. Халқ контролёрларининг 50 проценти коммунистлардир. (ЎзТАГ).

ПЛЕНУМ ҚАРОРЛАРИ ОММАГА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ СЕНТЯБРЬ ПЛЕНУМИ МАТЕРИАЛЛАРИГА ОИД ЛЕКЦИЯ, СУҲБАТ, ДОКЛАД ҲАМДА ОММАБОП МАҚОЛАЛАР ТЕМАТИКАСИ

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми — Коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал қилишда муҳим босқич.

Сентябрь Пленуми — совет экономикасини янада юксалтиришнинг кенг программаси.

Сентябрь Пленуми қарори ва материаллари — саноат ишлаб чиқаришига раҳбарлик қилишнинг ленинча принципларини ривожлантиришда янги қадам.

Саноат ишлаб чиқаришни планлаштиришнинг янги системаси.

Саноат ишлаб чиқаришини планлаштириш ва иқтисодий жиҳатдан рағбатлантиришни такомиллаштириш.

Марказлаштирилган планлаштиришни корхоналарнинг хўжалик мустақиллиги билан мослаштириш — саноатни ривожлантиришнинг муҳим омили.

Меҳнат унумдорлигини ошириш коммунизм ғалабаси учун курашнинг муҳим гарови.

Миллий даромаднинг ўсиши, меҳнат унумдорлигини ошириш — ижтимоий ишлаб чиқариш самарасининг асосий кўрсаткичларидир.

Меҳнат унумдорлигини оширишда ишчи, инженер ва хизматчиларни моддий рағбатлантиришнинг янги формаларининг роли.

Меҳнат унумдорлигини ҳамиша ошириб бориш — маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва халқ фаровонлигини оширишнинг асосий манбаидир.

Халқ хўжалигини бошқариш формаларини такомиллаштириш — СССРнинг ижтимоий тараққиётида объектив заруратдир.

Ишлаб чиқариш, техника, экономика ва илмий тадқиқотларга раҳбарлик қилиш бирлиги — саноатни муваффақиятли тараққий эттиришнинг гаровидир.

Тармоқ усули — халқ хўжалигининг бошқаришни ташкил этишнинг ғоят такомиллашган формасидир.

Иқтисодий самара ва фойда — ишлаб чиқаришнинг асоси.

Янги қувватларни ишга туширишни тезлаштириш — илмий-техника тараққиётининг асосий масаласи.

Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш — техника тараққиётининг муҳим қисмидир.

Маҳсулот сифати — корхона фаолиятининг муҳим кўрсаткичи.

Ҳамма совет маҳсулотларининг сифати жаҳон стандарти даражасида бўлсин.

Хўжалик ҳисоби социалистик хўжаликни юритишнинг асосий усули.

Реализация қилинган маҳсулот миқдори — саноат корхонаси фаолиятининг муҳим кўрсаткичидир.

Ишлаб чиқариш коллективи ҳар бир ходимнинг ўз меҳнати натижасидан манфаатдорлиги — саноатимизни янада ривожлантиришнинг муҳим шартидир.

Маҳсулот сифатини оширгани учун ишчиларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш.

Ишчи ва инженер-техник ходимлар ташаббуси ҳамда активлиги — халқ хўжалиги планларини бажаришнинг гаровидир.

Таннархни камайтириш ва рентабелликни ошириш йўллари.

Жамғариш ва истеъмол ҳамда уларнинг ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантиришдаги роли.

Узоқ муддатга мўлжалланган кредит бериш — капитал қурилишни маблағ билан таъминлашнинг муҳим йўлидир.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми корхона хўжалик фаолиятини чуқур анализ қилишнинг зарурати ҳақида.

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини оғишмай амалга ошириш — қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпайтиришнинг гарови.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми ва Ўзбекистонда саноатни янада ривожлантириш.

Ўзбекистон — СССРнинг асосий пахта базаси.

Ижтимоий меҳнат тақсимотида Ўзбекистоннинг ўрни.

Сентябрь Пленуми хўжаликка партия раҳбарлигини оширишнинг роли ҳақида.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларини амалга ошириш — совет халқининг жанговар вазифаси.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг халқаро аҳамияти.

Буржуазия иқтисодчиларининг СССР экономикасининг аҳволи тўғрисидаги уйдирмаларини фош қилиш.

КПСС — жамиятимизнинг раҳбар ва етакчи кучидир.

КПСС — совет халқи манфаатларининг чинакам ифодачиси.

КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олайлик!

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПРОПАГАНДА ВА АГИТАЦИЯ БУЛИМИ.

Саёқ суратчилар

Тошкентнинг Комсомол, Навоий театри майдонлари ва бошқа сайргоҳларида қўлига «Фотореклама» сўзи ёзилган сариқ лента боғлаган серҳаракат суратчиларни учратасиз. Эсдалик учун ёру-биродарларингиз билан суратга тушасиз. Суратчи сизга келиш муддатингизни айтади. Бироқ белгиланган вақтда суратчини тополмай хуноб бўласиз. Ана шунда сиз улардан хафа бўласиз. Лекин ана шу суратчилар ишлайдиган идора — фотореклама комбинати раҳбарларида айб катталигини биласизми?

Меҳнаткашлардан кўплаб ариза ва шикоятлар тушавергач, шаҳар партия-давлат контроли комитети «Фотореклама» комбинати ишини текширишга киришди ва йирик камчиликларни аниқлади. Комбинат ихтиёридаги 42 корхонадан 29 таси саккиз ойлик план топшириқларини бажармади. Ўртоқ Шарипова мудирлик қилаётган фотоагентлар бюроси, ўртоқ Аванесов мудирлик қилаётган сайёр фотографлар бюроси, ўртоқ Жевлаков мудир бўлган фотостудия қониқарсиз ишлаётганлиги аниқланди.

Айниқса фотоагентлар бюросининг иши қониқарсиз аҳволда. Бу ташкилот саккиз ойлик планни бор-йўғи 83 процент бажарди. Бунга асосий сабаб суратчилар ўртасида меҳнат интизомининг бўшашиб кетганлигидадир. Бюродаги 32 суратчидан сентябрь ойида атиги 11 киши иш топширган. Пландаги 80 та расм ўрнига суратчилар ой сайин 50—60 та расм ишлаб берадилар. Суратчи ўртоқ Натанелов шу йили фақат икки ой — февраль ва июнь ойларида ишлади, холос. Бюро мудири ўртоқ Шарипова суратчилар ишини назорат қилиб турмайди. Бу эса фотоагентларнинг ўзлари билганча ва хоҳлаганча ишлашларига сабаб бўлмоқда. Фотоагентлар бюросига малакали раҳбарлик қиладиган киши йўқ. Цехдаги бошлиқ ва ҳисобчи ҳеч қандай иш қилмайди. Пластмасса буюмларга расм тушириш цехи авария ҳолатида. Меҳнат шароити талабга жавоб бермайди.

Сайёр суратчилар ишида тартиб йўқ. Кўпинча улар план ҳисобига эмас, ўз киссалари ҳисобига ишлайдилар. Бюро мудири ўртоқ Аванесов ходимлар ўртасида интизомни бўшаштириб юборган. Қайси суратчи қаерга борса бораверади. Ўртоқ Аванесовнинг қилмишлари юзасидан акт тузиб комбинат директори ўртоқ Абдуллаевга ҳавола қилинганда, у ўртоқ Аванесовга жазо бериш ўрнига икки ойлик отпуска бериб юборди. Раҳбарнинг бундай ноўрин хотамтойлиги оқибатида интизом янада бўшашиб кетди.

Фотостудия иши талабга мутлақо жавоб бермайди. Студиянинг собиқ мудири ўртоқ Жевлаков маълумоти бўйича юристдир. У ўз касбига ҳеч қандай алоқаси бўлмаган ишга урниб, икки ўртада студия ишини барбод берди. Бунинг устига у ўз қўли остида ишлаётган кишилар билан ичкиликбозлик қилди. Ўртоқ Жевлаков илгари жамоат тартибини сақлаш органларидан ана шу қилиқлари учун вазифасидан четлаштирилган эди. Шунча айблари бўлатуриб, комбинат маъмурияти уни жазога тортиш ўрнига ўз хоҳишига биноан бўшатиб юборди.

Болалар фотоательеси ишида ҳам жиддий нуқсонлар бор. Мазкур ателье ойлик планларини бажармай келаётир.

Фотографиялар сифати ниҳоятда паст бўлганлиги учун кўпгина кишилар шикоят қилмоқдалар.

Тошкент шаҳар партия-давлат контроли комитети «Фотореклама» раҳбарлари — директори Р. Абдуллаев, бош инженери М. Гринштейн ўртоқларни қаттиқ огоҳлантирди. Уларнинг жойлардаги аҳволни қисқа муддат ичида тузатишга берган ваъдаларини инобатга олди.

Партия-давлат контроли комитети комбинатдаги партия-давлат контролига кўмаклашув группасининг иши қониқарсиз эканлигини қайд қилиб, комбинат фаолияти устидан назоратни кучайтиришни топширди.

Ш. ҚОСИМОВ.

«Ташавтомаш» заводи коллективи партиямиз XXIII съездини меҳнатда муносиб тортиқлар билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кун сайин авж олдиряпти. Мусобақадошлар сафига янги-янги ишчилар, бригадалар ва участкалар келиб қўшилмоқда. Суратда: корхона 7-цехининг ишчиларидан Ю. Шестаков (чапда) ва А. Оқилжонов ўртоқлар. Улар автомашиналар учун эҳтиёт қисмлар тайёрлаш нормасини муттасил ортиғи билан бажаришмоқда.

А. Тўраев фотоси.

СТАНЦИЯМИЗ ИЛҒОРЛАРИ

Станциямиз катта хўжалик. Юмушимиз кўп. Республика ва пойтахт область далаларида тайёрланган ноз-неъматлар, сабзавот маҳсулотларининг кўпгина қисми Иттифоқимизнинг марказий шаҳарларидаги қардошларимизга бизнинг станциямиз орқали жўнатилади. Станция юк ортиш ва тушириш майдонларида ҳар куни иш қизғин. Бекорчи одамни учратмайсиз. Ҳамма вагонларни куттириб қўймаслик учун курашяпти.

Маълумки, сабзавот ва мева-чевалар ичига муз жойлаштирилган вагонларга ортилади. Ёнимиздаги муз заводи бу борада бизга яқиндан ёрдам беряпти. Улар вагонларимизни муттасил равишда муз билан таъминламоқдалар. Муз вагонлар станция майдонларида узоқ туриб қолиши мумкин эмас. Буни станциямиз ходимлари яхши тушунишади. Шу учун ҳам улар тайёр вагонларга пешма-пеш юк ортиб йўлга равона қилиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

Станциямизда юк ортиш III квартал плани муддатидан олдин шараф билан адо этилди. Ҳозир ҳар суткада вагонларга 570,7 ўрнига 935,8 тонна юк ортиляпти. Бу 163,9 процент деган гап. Яъни ҳар куни пландаги 44,9 ўрнига 64,6 та вагон юкланмоқда.

Ички резервларни тўла ишга солиш туфайли вагонларнинг туриб қолиш вақти 19 соатдан 16,4 соатга туширилди. Бу муваффақиятларни қўлга киритишда смена маневр диспетчери И. Шингаров, поезд тузувчилар Н. Шамсимуҳамедов, С. Парпиев, С. Флиппов ўртоқларнинг ҳиссаси катта бўляпти. Улар смена топшириқларини доимо ортиғи билан адо этиб, барчанинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Ҳозирги кунда коллективимиз коммунистик меҳнат станцияси номини олиш учун ғайрат билан курашмоқда. Барча шу фахрли номга муносиб яшамоқда ва ишламоқда.

А. УСМОНОВ,
Қизил тўқимачи станцияси тепловоз машинисти.

ЯНГИ УСКУНАЛАР

Корхонамиз машинасозлари Т—28Х—3 трактор конструкциясини такомиллаштира бориб, бу агрегатнинг барча қисмларини келажакда ўз заводимизда тайёрланиши учун кўпгина тадбирларни амалга оширмоқдалар. Асосий участкалардан ҳисобланган механика цехига сентябрь ойида бир неча янги дастгоҳлар келтирилди. Жумладан, картер участкасига яна битта карусель станоги ўрнатилиб, бу агрегатлар сони тўрттага етказилди. Эндиликда ҳар сменада қўшимча равишда 10—15 та деталь ишлаб чиқариш имконияти туғилди.

Кожух участкасига ўрнатилган учта ярим автомат токарлик станоги ишчилар жонига оро кирмоқда. Илгарилари детални станокка қўйиб қўл кучи билан қисиларди. Ҳозир эса детални ҳаво билан қисиш йўлга қўйилди. Бунинг эвазига ҳар сменада 20 ўрнига 40 тадан деталь тайёрлашга муваффақ бўлаётирмиз.

Цехимизда техник жиҳатдан қайта қуролланиш меҳнат унумдорлигига барака киритмоқда. Қўл меҳнати ҳозир анча камайган. Янги техника ва технология шарофати билан корхонамизда сентябрь ойида пландаги 1.350 ўрнига 1.411 та трактор тайёрланиб колхоз ва совхозларга жўнатилди. Шу кунларда корхонамиз аҳли КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларидан руҳланган ҳолда зўр кўтаринкилик билан меҳнат қиляпти. Х. Зуфаров, Ш. Абдурашидов, А. Қаландаров, О. Овчинников каби кўплаб ўртоқлар Пленум қарорларини амалга оширишда олдинги сафларда бормоқдалар.

Х. ОЛИМЖОНОВ.
Ўзбекистон трактор-йиғув заводи механика цехининг ишчиси.

СОВЕТ-МАЛИ ҚЎШМА АХБОРОТИ

КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан, Судан Иттифоқи партияси Бош секретари, Мали Республикасининг президенти ва ҳукумат Раиси Модибо Кейта 4 октябрдан 10 октябргача расмий дўстлик визити билан СССРда бўлди.

Модибо Кейта ва унга ҳамроҳ бўлган Мали партия ва давлат арбоблари Совет Иттифоқида бўлган вақтида музокаралар олиб борилди. Бу музокараларда совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоян, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ва бошқалар қатнашдилар.

Совет-Мали қўшма ахборотида бундай дейилади: самимий ва дўстона вазиятда ўтган музокаралар давомида СССР билан Мали Республикаси ўртасидаги қардошларча муносабатларни ва ҳамкорликни янада ривожлантириш, КПСС билан Судан Иттифоқи партияси ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш масалалари муҳокама қилинди, шунингдек, халқаро миқёсдаги муҳим проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Ҳар иккала томон Совет Иттифоқи ва Мали Республикаси иқтисодий ҳамда социал тараққиётининг ахволи тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар ва келгусига мўлжалланган режалар ҳақида гаплашиб олдилар.

Томонлар Совет-Мали муносабатлари масалаларини муҳокама қилдилар. Улар ҳар иккала мамлакатнинг дўстлик, суверенитетни ўзаро ҳурмат қилиш ва бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик асосида экономика, техника, маданият ва маориф соҳаларидаги ҳамкорлиги муваффақиятли суратда ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан қайд қилдилар. Мали томони Совет Иттифоқининг ёрдамига юксак баҳо беради. Бу ёрдам Мали Республикасининг мустақиллигини мустаҳкамлаш, миллий саноатни, қишлоқ хўжалигини, фан, маданият ва маорифни ривожлантиришга қўшилган муҳим ҳиссадир.

Ҳар иккала томон иқтисодий, техника ва маданий ҳамкорликни янада ривожлантиришга интилаётганликларини ва бундан манфаатдор эканликларини таъкидладилар ҳамда шу мақсадда тегишли тадбирларни муҳокама қилдилар ва белгилаб олдилар.

Музокаралар давомида, дейилади яна ахборотда, ҳозирги халқаро аҳволнинг ҳар икки томонни қизиқтираётган баъзи масалалари ҳам муҳокама қилинди. Халқаро майдондаги кўпгина муҳим масалаларда СССР ва Мали Республикасининг қарашлари бир хил эканлиги ва ҳар иккала томон империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши, тинчлик учун, барча халқларнинг миллий мустақиллиги ва социал тараққиёти учун курашда ўзаро ҳамкорлик қилишга тайёр эканлиги мамнуният билан қайд қилинди.

Ҳар иккала томон халқаро муносабатларда турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларини, халқаро хамкорлик, давлатларнинг миллий суверенитетини ва уларнинг территориал бутунлигини ҳурмат қилиш, ички ишларга аралашмаслик ва барча низоли масалаларни тинч воситалар ёрдамида ҳал этиш принципларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга қатъий қарор берганликларини яна айтдилар.

Ҳар иккала томон блокларга қўшилмаган мамлакатларнинг халқаро кескинликни юмшатиш ва давлатлар ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўлидаги ҳаракатларини қатъиян қўллаб-қувватлайдилар. Улар Африка-Осиё бирдамлигига нисбатан ўз фикрлари бир бирига тўғри келганлигини таъкидлайдилар ва Осиё ҳамда Африка халқлари мустамлакачилик ва империализмга қарши курашга, тинчликни сақлаш ишига катта ижобий ҳисса қўшмоқдалар, деб ҳисоблайдилар. Томонлар умид билдириб айтадиларки, 2-Африка-Осиё конференцияси империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши, умумий тинчлик учун ва халқлар ўртасидаги дўстлик учун курашаётган кучларни бундан буён ҳам бирлаштиришга ёрдам беради.

Совет Иттифоқи ва Мали Республикаси империализмнинг Жанубий Вьетнамдаги ҳарбий интервенциясини ва Вьетнам Демократик Республикасига қарши қилинаётган агрессив ҳаракатларни қоралайдилар, Вьетнам халқининг мардона кураши билан бирдам эканликларини билдирадилар. Улар барча тинчликсевар давлатларнинг зўр бериб қилган ҳаракатлари натижасида Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги урушнинг тўхтатилишини табриклайдилар.

Ҳар иккала томон миллий озодлик курашининг ҳозирги босқичдаги проблемаларини эътибор билан қараб чиқдилар. Улар эски ва янги мустамлакачиликнинг ҳар қандай кўринишларини қатъиян қоралайдилар. Совет Иттифоқи ва Мали Республикаси мустамлакачилик ва империализмга қарши, миллий озодлик, мустақиллик ва социал тараққиёт учун қаҳрамонона курашаётган Африка, Осиё ва Латин Америкаси халқлари ва мамлакатлари билан тамомила бирдам эканликларини билдирадилар. Совет Иттифоқи ва Мали Республикаси мустамлакачилик зулмини тугатиш учун курашаётган халқларга бундан буён ҳам ҳар томонлама ёрдам ва мадад кўрсатишга қатъий қарор бергандирлар.

Совет Иттифоқи ва Мали Республикаси Конгодаги (Леопольдвиль) аҳвол тўғрисида фикрлашиб олдилар. Томонлар Конго халқи билан бирдам эканликларини изҳор қилдилар. Империалистларнинг Конго ички ишларига аралашаётганлиги ва Африка бирлиги ташкилотининг ана шундай аралашишни тўхтатиш тўғрисидаги, ёлланган сотқинларни мамлакатдан ҳайдаб чиқариш, тинчлик ва миллий бирликни таъминлаш тўғрисидаги қарорлари бажарилмаётганлиги натижасида Конго халқи оғир мусибатларни бошидан кечирмоқда. Совет Иттифоқи Африка бирлиги ташкилоти катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади ва унинг ишларига муваффақият тилади.

Совет Иттифоқи ва Мали Бирлашган Миллатлар Ташкилотини қўллаб-қувватлаётганликларини таъкидлайдилар ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотидан империализм, эски ва янги мустамлакачилик манфаатлари учун фойдаланиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга самарали қаршилик кўрсатишга қатъий бел боғлаганликларини билдирадилар. Мали томони давлатларнинг ички ишларига аралашишга йўл қўймаслик тўғрисида, давлатларнинг суверенитети ва мустақиллигини ҳимоя қилиш ҳақида Совет Иттифоқи томонидан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош Ассамблеясига тақдим этилган таклифни қўллаб-қувватлайди.

Ҳар иккала томон ядро қуролининг тарқатилишига йўл қўймасликка ёрдам берадиган амалий тадбирларнинг қабул қилиниши ҳозирги кунда энг муҳим проблемаларнинг бири деб ҳисоблайдилар. Улар ядро қуролининг бевосита, шунингдек, бавосита — давлатларнинг ҳарбий иттифоқлари орқали тарқатилиши учун ҳар қандай имкониятларнинг йўлини тўсиб қўядиган халқаро шартномани тузиш тарафдоридирлар.

Ҳар иккала томон Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ҳуқуқларини дарҳол тиклашнинг кескин тарафдоридирлар.

Совет Иттифоқи ва Мали Республикаси ядро қуролини атмосферада, космик фазода ва сув остида синаб кўришни тақиқлаш тўғрисида 1963 йилда Москвада тузилган шартнома ижобий роль ўйнаганлигини уқтириб ўтдилар ва бу шартномани ер ости синовларига нисбатан ҳам жорий қилиш кераклигини таъкидлайдилар. Совет Иттифоқи Мали Республикасининг ва Африкадаги бошқа давлатларнинг барча давлатлар Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Африкани ядро қуролидан холи зонага айлантириш тўғрисидаги қарорларига қаттиқ риоя қилсинлар, деган талабини тамомила қўллаб-қувватлайдилар. Совет Иттифоқи ва Мали Республикаси қуролсизланиш тўғрисидаги 1966 йилда Жаҳондаги барча давлатларнинг иштироки билан жаҳон конференциясининг чақирилишига тарафдордирлар. Томонлар герман сулҳ битими ҳар иккала герман давлатининг мавжудлиги фактини эътиборга олиб тузилиши лозим ва тузилиши мумкин, деб ҳисоблайдилар.

КПСС ва Судан Иттифоқи партияси раҳбарлари, дейилади ахборотда, ҳар иккала партиянинг ҳамкорлигини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш масалалари юзасидан фикрлашиб олдилар.

КПСС ва Судан Иттифоқи партияси партиялар ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш, давлат қурилиши соҳасидаги тажриба билан танишиш, партия ишлари методларини ўзаро ўрганиш, ўзаро ахборот бериб туриш партиялар ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашга ёрдам беради, деган фикрни илгари сурадилар.

Ҳар иккала томон ишонч билдириб айтдики, Судан Иттифоқи партияси Бош секретари Модибо Кейтанинг Совет Иттифоқига қилган дўстона визити, шунингдек, ҳар иккала партия ва ҳар иккала давлат раҳбарларининг очиқ кўнгил билан кенг фикрлашиб олганликлари СССР билан Мали Республикаси ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни бундан буён ҳар томонлама мустаҳкамлашга ёрдам беради ва халқларнинг миллий мустақиллик, социал тараққиёт ҳамда тинчлик учун олиб бораётган кураши ишига қўшилган ҳисса бўлади.

Модибо Кейта КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежневни, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигинни ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоянни расмий визит билан Мали Республикасига келишга таклиф этди. Бу таклиф миннатдорчилик билан қабул қилинди.

(ТАСС).

КУРАШ ДАВОМ ЭТАДИ

Калинин районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла ОРТИҚОВ билан суҳбат

Маррага етдик. Катта майдонларда мўл ҳосил етиштириш йўлида ўзларининг куч ва ғайратларини аямасдан тер тўккан колхозчиларимиз, мана бугун ёруғ юз билан ғалаба рапорти бердилар.

Бу ғалабани қўлга киритишнинг ўзи бўлмади. Колхозимиздаги каттадан-кичик фидокорлик билан меҳнат қилди. Механизациялашган звенолар мўл ҳосил учун курашнинг карвонбошилари бўлдилар. Уларнинг звеносида ҳар бир иш ўз вақтида ва сифатли бажарилиб, мўл ҳосил етиштирилди. Сувчиларимиз кечани-кеча, кундузни-кундуз демай ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишини таъминладилар. Ҳар бир литр сув ҳисобда бўлди.

1240 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил йиғиб олдик. Давлатга 3390 тонна аъло сифатли пахта етказиб берилди.

Етиштирилган ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб олиб, планни барвақт бажаришимизда машиналар роли бениҳоя катта бўлди. Авжи йиғим-терим қизғин кунларда пахтазорларимизда 26 та «зангори кема» ишлади. Шундай қилиб, машиналар билан терган пахтамиз ҳозиргача 1500 тоннага етди. Абдужаббор Қодиров, Мирзараҳим Абдураҳмонов, Нажот Газизов, Эргаш Қурбонов каби механик-ҳайдовчиларимиз 75-80 тоннадан пахта териб топширишди. Колхозда 23 та механизациялашган звено тузилган эди. Уларнинг ҳаммаси ҳам пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари ортиғи билан бажардилар.

Шуни алоҳида қайд қилиш керакки, етиштирилган ҳосилнинг ҳаммаси тайёрлов пунктларига қоп-қанорсиз етказиб берилди. Бунда Т. Муҳитдинов, А. Набиев, С. Абдуллаев, Т. Норматов каби ўртоқлар айниқса, ғайрат кўрсатиб ишладилар.

Кўпмингкилограммчи чевар теримчиларнинг номини ҳурмат билан тилга оламиз. Ахир улар ҳазилакам меҳнат қилдиларми. Ҳар бир иш кунидан унумли фойдаланиб, кунига хирмонга 120-150 килограммдан «оқ олтин» тўкдилар. Тозагул Дўсимова, Ҳакима Шахромова, Сабоҳат Ортиқова, Мукаррам Абдумуротова сингари азаматларнинг ҳар бири ҳисобида 8-9 тоннадан пахта бор.

Даламизда ҳали ҳосил мўл. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларидан руҳланган колхозчиларимиз ҳосил учун курашни қизғин давом эттирмоқдалар. Сўнгги грамм, сўнгги кўсаккача териб олишга, давлатга кам деганда яна 400 тонна пахта сотишга бел боғладик.

ЧОРВА ҚИШЛОВИ ТАРАДДУДИ

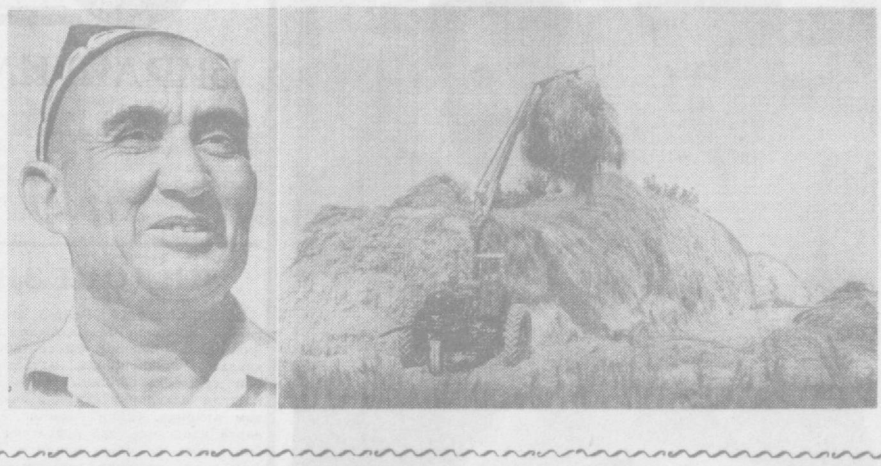

Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозида чорва қишловига пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳозирги кунда кўплаб ем-хашак жамғарилаётир. Бу соҳада ўртоқ М. Юсупов бошлиқ комплекс механизациялашган бригада яхши натижаларга эришмоқда. Бу бригадада ўтган йилдагига қараганда 3 тонна кўп беда жамғарилди. Суратларда: 1. бригадир Муслим Юсупов, (чапда) 2. Беда ғарамлаш пайти.

И. Душкин фотоси.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

КАСАБА СОЮЗЛАРИ ТЕРИМ КУНЛАРИДА

ТЎЙТЕПА. (ЎзТАГ). Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозининг пахтакорлари давлатга пахта сотиш йиллик планини муддатидан олдин бажардилар. Ватан омборларига 4280 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳосилнинг ярмидан кўпроғи машиналар билан терилди.

Колхоз касаба союз комитети йиғим-терим даврида мусобақанинг ташкилотчиси бўлди. Касаба союз комитети 40 механик-ҳайдовчининг ҳаммаси юқори унумли ишлаши учун шароит яратиб беришга алоҳида аҳамият берди.

Касаба союз комитети ҳар куни мусобақа якунларини чиқариб туради. Касаба союз комитетининг раиси инженер Владимир Пак қисқа муддатли йиғилишда энг юқори меҳнат унумдорлигига эришган мусобақа ғолибларига кўчма Қизил байроқ ва мукофотлар топширади. «Зангори кема» капитанларидан Ҳидой Тошматов, Қаҳҳор Сулаймонов, Син Ман Нам ва бошқалар энг яхши натижаларга эришдилар. Уларнинг ҳар бири мавсум бошидан буён 100 тоннадан ошириб пахта терди. Колхознинг барча участкаларида деҳқонларнинг меҳнатини енгиллаштириш учун сермеҳнат процесслар механизациялаштирилган: пахтани ўзи ортадиган 4 та машина бор. Бу машиналар бошқа ишлар учун 40 колхозчини бўшатиш имконини берди. Механик-ҳайдовчиларнинг ҳаммаси кийим-кечак билан таъминланган.

Касаба союз комитети теримчилар ва механизаторларнинг меҳнат ҳамда турмуш шароитини яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда. Бевосита даланинг ўзида иссиқ овқат тайёрлаб берилади.

Ҳосил йиғим-терими даврида касаба союз комитети колхозчиларнинг болаларини ҳам эътибордан четда қолдирмади. Деҳқонларнинг кичик ёшдаги болалари мавсумий боғча ва яслиларда тарбияланмоқда. Энди пахта теримига қўшимча суратда яна 420 аёл чиқди.

«Полярная звезда» колхозининг пахтакорлари партия XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, давлатга яна бир ярим минг тонна пахта сотишга қарор қилдилар.

ШОЛИ ТОПШИРИЛМОҚДА

Ўзбекистонда шоли тайёрлаш ишлари бошланди. Республикадаги ихтисослаштирилган хўжаликлар қабул пунктларига дастлабки бир минг тонна шоли етказиб бердилар. Амударёнинг этакларида жойлашган қўриқ ердаги совхозларда комбайнчилар қарийб икки минг гектар майдондаги ҳосилни йиғиштириб олдилар. Бу эса топшириқнинг 15 процентдан кўпроқ қисмини ташкил этади. Масалан, Қорақалпоғистондаги совхозлар ҳар гектар ердан 30 центнердан ва бундан ҳам кўпроқ шоли йиғиштириб олмоқдалар.

Тошкент областидаги колхозлар ҳам давлатга шоли сотишга киришдилар. «Сирдарьинский» совхозининг шолипояларидан дастлабки бир неча тонна маҳсулот етказиб берилди.

(ЎзТАГ).

Суратларда: (юқоридан пастга) Калинин районидаги «Ленинизм» колхозининг илғор теримчиси Мухтабар Мирдодаева, колхоз партия ташкилотининг секретари Юсуф Толипов, колхоз раиси Абдулла Ортиқов, бригадир Зиёвой Ризаев, механик-ҳайдовчи Қодир Элисов ўртоқлар.

А. Абалян фотолари.

ЖАМОАТ ХЎЖАЛИГИ — АСОСИЙ КУЧ

КОЛХОЗ УСТАВИ ҚАНДАЙ БЎЛИШИ КЕРАК?

Қишлоқ хўжалик артелининг янги уставини ишлаб чиқаётган вақтда социализм объектив иқтисодий қонунларидан жамият ва унда яшовчи кишиларнинг манфаатлари йўлида онгли фойдаланиш учун кенг имкониятлар очиб беришини эътиборга олиш зарур. Ана шу қонун талабларини ҳисобга олиш объектив заруратдир.

Қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда ана шу қонунларга эътибор бермаслик практикаси ёмон оқибатларга олиб келди, қишлоқ хўжалигининг ривожланиш суръатларини секинлаштирди. Бу ҳол такрорланмаслиги учун колхозларнинг янги намунавий устави иқтисодий қонунларнинг талабларини эътиборга олиши ва ана шу қонунлардан уддабурролик билан фойдаланиш йўлларини кўрсатиб бериши лозим.

Намунавий уставда жамоат хўжалигини юксалтириш, колхозларнинг ички муносабатларини такомиллаштириш, артель аъзоларининг моддий манфаатдорлигини ошириш, уларнинг меҳнат активлигини кучайтириш ва меҳнат унумдорлигини кўтариш йўллари ҳамда усуллари белгилаб берилиши зарур. Янги уставнинг барча пунктлари ва бўлимларида давлат манфаатлари, колхознинг жамоат манфаатлари ва колхозчиларнинг шахсий манфаатларини бир-бирига тўғри мослаштириш ғояси билан суғорилган бўлиши керак.

Биз устав қуйидаги тартибда тузилишини таклиф этамиз: I. Мақсад ва вазифалар; II. Колхозларнинг ҳуқуқлари ва бурчлари; III. Колхозчиларнинг аъзолиги, ҳуқуқи ва бурчи; IV. Колхознинг ердан фойдаланиши; V. Колхоз мулки ва унинг фондлари; VI. Колхознинг хўжалик фаолияти; VII. Молия фаолияти, ҳисобга олиш ва ҳисоб бериш; VIII. Меҳнатни ташкил этиш, меҳнат интизоми ва меҳнатни муҳофаза қилиш; IX. Маҳсулотни ва ялпи даромадни тақсимлаш; X. Меҳнатга ҳақ тўлаш; XI. Колхозчиларнинг шахсий томорқаси тўғрисида; XII. Маданий-маиший тадбирлар ва колхоз қишлоғини ободонлаштириш, XIII. Колхоз ишларини бошқариш; XIV. Колхозларда контроль-ревизия иши; XV. Колхоз уставини қабул қилиш ва регистрациядан ўтказиш.

Айрим бўлимлар устида қисқача тўхтаб ўтамиз.

Мақсад ва вазифалар. Бу бўлимда деҳқонлар коммунизм қурилишига муносиб ҳисса қўшишга интилиб, ўз олдиларига ер, машиналар ва қишлоқ хўжалик қуролларидан тўғри фойдаланиш, ишлаб чиқаришга фан ва илғор тажриба эришган энг янги муваффақиятларни жорий этиш асосида энг кам меҳнат ва маблағ сарфлаган ҳолда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни муттасил кўпайтиришга эришиш вазифасини қўйишларини айтиш керак. Колхоз аъзолари ўз олдиларига колхозларини давлатнинг план-заказларини ўз вақтида бажарувчи ва аъзоларининг моддий ва маданий даражаси муттасил ошиб боришини таъминловчи илғор социалистик хўжаликка айлантириш мақсадини қўядилар.

Колхозчи деҳқонларнинг мақсади бутун совет халқининг мақсади билан бирлигини таъкидлаб, устав колхозчиларнинг кундалик амалий фаолиятини КПСС Программасини муваффақиятли амалга оширишга қаратади.

Колхозларнинг ҳуқуқлари ва бурчлари. Бу бўлимда колхоз ҳам жамият (давлат), ҳам колхозчилар олдидаги ўз мажбуриятларини қатъий равишда бажариши зарурлигини таъкидлаш лозим.

Маълумки, 1935 йили қишлоқ хўжалик артелининг эски намунавий устави қабул қилинганда колхозларнинг жамоат хўжалиги эндигина шаклланаётган эди, артеллар кичик эди. Бундай шароитда жамоат фондларини тиклаш ва кенгайтиришнинг қатъий тартиби талаб этиларди, колхозчиларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш эса даромадни тақсимлаш (ана шу даромаднинг миқдорини белгиламасдан ва бу миқдорни гарантияламасдан) тартибида амалга оширилар-ди.

Тақсимлашнинг бу тартиби жиддий камчиликларга эга эди, энг муҳими — бу тартиб жуда узоқ вақт амалда бўлиб келди ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришга тўсқинлик қилди. Кўпчилик колхозларда бу ҳол колхозчиларнинг шахсий манфаатларини камситишга, колхоз қурилишининг асосини ташкил қилувчи принципни — колхозларда шахсий ва жамоат манфаатларини бир-бирига тўғри мувофиқлаштириш принципини тўғридан-тўғри бузишга олиб келди ва ҳозир ҳам шундай бўлмоқда.

Эндиликда колхозда жамоат ва шахсий манфаатларини бир-бирига мувофиқлаштириб оғишмай амалга ошириш учун шароитлар вужудга келди. Янги шароитда меҳнатга ҳақ тўлашнинг социалистик принципини — меҳнат ҳақининг қатъий гарантияланган миқдори белгиланган ҳолда меҳнатнинг сони ва сифатига қараб ҳақ тўлаш принципини қаттиқ туриб амалга ошириш зарур. Бу колхозчиларнинг жамоат хўжалигидаги меҳнат унумдорлигини ва меҳнат активлигини оширишнинг ҳаракатга келтирувчи омили бўлади.

Турмуш тайёрлов ташкилотлари билан колхозлар ўртасида нормал ўзаро иқтисодий муносабатлар бўлишини, колхозлар муттасил равишда ўзлари давлат олдида олган мажбуриятларини бажаришлари ва қайта ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун моддий шароитлар вужудга келтиришлари имкониятигагина эмас, балки колхозчиларнинг меҳнатига маълум даражада белгиланган гарантия билан ҳақ тўлаш имкониятига ҳам эга бўлишларини талаб қилмоқда. Колхозларни масалани бу тартибда ҳал қилишга турмушнинг ўзи олиб келди. Ҳозирнинг ўзидаёқ ходимлар айрим категориясининг (механизаторлар, колхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари) меҳнатига тўланадиган ҳақ колхоз маблағлари ҳисобидан гарантияланмоқда. Бу тартибни колхозларнинг бошқа барча аъзоларига нисбатан ҳам қўлланиш лозим.

Янги уставда колхознинг қишлоқда маданий-маиший турмуш шароитини тубдан яхшилаш соҳасидаги бурчлари аниқ ёзилиши керак.

Колхознинг мулки ва фаолияти тўғрисида. Уставнинг бу бўлимида йирик социалистик корхонанинг устунликларидан ҳар тарафлама фойдаланиш, ихтисослаштиришни амалга ошириш, ишлаб чиқаришнинг илғор технологиясини қўллаш мақсадида жамоат хўжалигини планли равишда, илмий асосда юритишни назарда тутиб, социализмнинг иқтисодий қонунлари талабларини ҳисобга олиш зарурлиги ҳақидаги ғоя асосий ўринга қўйилиши зарур. Хўжаликни юритишнинг асосий методларини очиб бериб, устав колхозчиларга КПСС Программасида ёзилган вазифани — колхоз қурилиши иқтисодий жиҳатдан гуллаб-яшнашига ва қишлоқда ишлаб чиқариш муносабатлари такомиллашувига эришиш вазифасини муваффақиятли ҳал қилишда ёрдамлашади.

Артелда маҳсулот таннархини борган сари камайтириб бориш ва рентабелликнинг ўсишига эришиш имкониятини берувчи хўжалик ҳисоби хўжаликни юритиш методи бўлиши даркор. Колхоз кооператив ташкилот ҳисобланади. Бинобарин, унинг жамоат хўжалиги шундай ташкил этилиши ва бошқарилиши кераккн, токи даромадлар ички харажатларни (шу жумладан меҳнат ҳақини), давлат олдидаги пул мажбуриятларини тўла қоплаши ва зарур даражадаги жамғармани вужудга келтиришни таъминлаши керак. Бутун хўжаликнинг ва унинг айрим тармоқларининг рентабеллиги ошишига эришиш — артель ва унинг ҳар бир аъзосининг энг муҳим вазифасидир.

Шу бўлимнинг ўзида, бизнинг фикримизча, хўжалик ва унинг тармоқларини ихтисослаштириш, ишлаб чиқаришни марказлаштириш масалалари ўз ифодасини топади. Айниқса ҳозир ҳаётда бу проблемалар кескин бўлиб турмоқда. Тажриба шуни кўрсатадики, иқтисодий жиҳатдан асослаб бермаган ҳолда хўжаликнинг ишлаб чиқариш йўналишига ўзгартишлар киритиш жамоат хўжалигига катта зиён етказадики, бунга йўл қўйиб бўлмайди.

Меҳнатни ташкил қилиш, меҳнат интизоми ва меҳнатни муҳофаза қилиш. Колхозчиларнинг меҳнатини ташкил қилиш соҳасидаги тавсияномаларни баён этганда колхоз иш тажрибасида тўпланган янги, прогрессив нарсаларга асосланиш лозим. Колхозчиларнинг энг муҳим бурчи — жамоат хўжалигида актив иштирок этишдан иборат. Колхоз ўз навбатида ўз аъзоларининг жамоат хўжалиги ишларида банд бўлишини таъминлаши керак. Меҳнатни ташкил қилиш формалари ҳақида гапирганда колхозлар бу масалада мустақил эканликларини таъкидлаш ва бунда фақат хўжалик ҳисобида ишловчи доимий ишлаб чиқариш бригадалари ташкил этиш мақсадга мувофиқлигини кўрсатиш лозим.

Намунавий уставда колхоз меҳнат қилиш қобилиятига эга бўлган ҳар бир колхозчининг жамоат хўжалигига қўшадиган меҳнат ҳиссасининг конкрет миқдорини (меҳнат кунлари ёки киши-куни минимуми) белгилашини кўрсатиш лозим. Буни, бизнинг фикримизча, ички тартиб қоидаларида эмас, балки уставнинг ўзида кўрсатиш керак. Ички тартиб қоидаларини ҳар бир колхознинг уставига зарурий илова деб қараб, унинг моҳиятини ошириш керак.

Афтидан колхозларга колхознинг ҳар бир аъзоси меҳнат фаолиятини характерловчи, дам олиш, нафақа тайинлаганда стажни ҳисоблашда ва бошқа ҳолларда характеристика берадиган асосий ҳужжат ролини ўйновчи меҳнат дафтарчаларини жорий қилишни тавсия этиш лозим. Ҳар бир колхозчи, худди ишчидек, ана шу мақсадлар учун ягона эътиборли ҳужжатга эга бўлиши керак ва меҳнат дафтарчаси худди ана шундай ҳужжат бўлади.

Даромадни тақсимлаш ва колхозчиларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш тўғрисида. Меҳнатга ҳақ тўлаш фонди ишлаб чиқаришни планлаштириш вақтида аниқ ва асосли равишда белгиланиши ҳамда у қандай мақсадга сарфлаш мўлжалланган бўлса худди шу мақсадда қатъий равишда фойдаланилиши лозим. Кўп ҳолларда муттасил равишда бўлмайдиган аванс бериш билан чегараланмасдан, колхозчиларнинг меҳнатига ҳар ой сайин ҳақ тўлаб туриш керак.

Колхозлар олинган пулни эмас, балки ялпи ва соф даромадни тақсимлашлари, фойда ва зиённинг ҳисобини олиб боришлари даркор. Шу сабабли уставда даромадни тақсимлаган вақтда жамғарма ва истеъмолнинг тўғри мувофиқлашувини қандай таъминлаш тўғрисидаги умумий тавсияларни аниқ ёзиш лозим. Бу мувофиқликнинг конкрет пропорциялари эса ҳар бир колхозда иқтисодий ривожланиш даражасининг бир хил эмаслиги сабабли турлича бўлади. Соф даромаднинг асосий қисми солиқларни тўлаш, бўлинмас фондни ва бошқа жамоат фондларини, шунингдек жамоат истеъмол фондларини кенгайтиришга мўлжалланиши зарур. Соф даромаднинг бир қисми меҳнатга тақсимлаш учун фойдаланилиши мумкин.

Колхоз хонадонининг шахсий томорқа хўжалиги тўғрисида. Барча колхозчиларнинг асосий вазифаси — жамоат ишлаб чиқаришини тезроқ ва тўлароқ юксалтиришдан иборат. Намунавий устав барча колхозчи деҳқонларнинг эътиборини ана шунга қаратади. Бироқ шу билан бирга, янги уставда колхозчиларнинг шахсий томорқа хўжалигини юритишга бўлган ҳуқуқларини сақлаш зарурлигини ҳам акс эттириш керак.

1956—1957 йилларда колхозлар ўз уставларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритдилар. Ана шу тузатишларни ўрганиш шуни кўрсатдики, кўпчилик колхозлар колхозчиларнинг шахсий мулки бўлган томорқа участкаларининг майдонини ва маҳсулдор чорва молларнинг сонини намунавий уставда назарда тутилганига нисбатан камайтириб юборганлар. Бунда кўпчилик колхозлар томорқа участкасининг майдонини колхозчиларнинг жамоат хўжалигидаги иштироки билан боғлаганлар.

Тажрибага асосланиб шуни айтиш мумкинки, қишлоқ хўжалик артелининг эски намунавий уставида назарда тутилган томорқа ерининг энг кўп нормаси — 0,25 гектардан 1 гектаргача — эндиликда жуда ошиқчадир, уни афтидан камайтириб, 0,25 гектардан 0,50 гектаргача қилиб белгилаш ва мамлакатнинг фақат айрим районларидагина бир мунча ошиқроқ нормалар бўлишини тавсия этиш мумкин. Суғориладиган деҳқончилик районларида бу майдон маҳаллий шароитга қараб икки баравар камайтирилиши мумкин.

Колхозларда томорқа участкаларининг майдонини намунавий уставда тавсия этилаётган чегарада белгилаш ҳуқуқини қолдириб, томорқа участкаси колхоз оиласининг айрим аъзоларига эмас, балки бутун оилага берилади деган умумий қоидани қонунлаштириш керак. Уставда колхозлар ўзларининг аъзоларига, уларнинг жамоат ишидан манфаатдорлигини ошириш мақсадида, колхозчиларнинг шахсий чорва молларини озуқалар билан таъминлашда ёрдам берадилар, деб кўрсатиш мақсадга мувофиқдир.

Жамоат хўжалиги — колхознинг асосий кучи. Қишлоқ хўжалик артели янги намунавий уставининг барча пунктлари уни ҳар тарафлама ривожлантириш ва мустаҳкамлашга қаратилмоғи лозим.

А. КРАЕВА,
иқтисод фанлари кандидати.
(«Сельская жизнь» газетасидан).

АСАР ҲАЁТИЙ БЎЛСИН

ҲАВАСКОРЛАР ҲИКОЯЛАРИГА ОБЗОР

Ҳар бир ҳикояда воқеа бўлиши — табиий. Лекин ҳар қандай воқеани ҳам ҳикоя деб бўлмайди. Негаки ёзувчи ўзи қаламга олган сюжетдан маълум бир ғояни кўтариб чиқиши, шу воқеага ўз муносабатини билдириши, ўқувчини нимагадир ўргатиши керак.

Ҳаваскор қаламкашларнинг кўпчилик ҳикояларида дуч келган воқеани ҳикоя деб ёзиш нуқсони кўп учрайди. Лекин атайлаб воқеа, яъни сюжет «тўқиш» нуқсони бундан ҳам ёмон. Тўғри, ҳар бир асарда бадиий тўқима бўлади. Аммо бу тўқима ишончли бўлиши керак.

Солдат **Ҳикмат Маҳсумов**нинг «Кўзларимга ишонмасдим» ҳикояси кўпгина афзалликлари билан бошқалардан ажралиб туради. Автор равон тил, қуюқ ва ёрқин бўёқлар билан ҳикоя қилади. Портрет чизишда лўнда, жонли ифодаларга бой.

У ўз қаҳрамони — Нилуфарнинг портретини атайлаб тасвирлаб ўтирмай, шундай бир вазиятдан фойдаланади:

«... Кутилмаганда дилга равон оқувчи, хушбўй, ёқимли ис анқиди. Бу балоғат ёшидаги беғубор қизлар кўксидан уфурадиган тоғ ҳавосини эслатди менга.

— Ўзингиз соғайиб кетдингизми, Нилуфар?

Ғойибона кўз қисиб, бош силкиб қўйдингиз...»

Сўнгги жумлани ўқиганингизда хушчақчақ, самимий қиз келади кўз ўнгингизга. Ёш қаламкаш Нилуфарни шундай тасвирлайдики, беихтиёр ўқувчи ҳам севиб қолади, унинг ҳаракатларига ишона бошлайди: Нилуфар, касалхонада танишиб ва дўстлашиб қолган Ваҳобни кўргани тез-тез келиб туради. (Бу билан ўқувчи ҳурматини ҳам қозонади). Ваҳоб касалхонадан чиқиши олдидан унга бир нотаниш йигит йўлини пойлаётганидан шикоят қилади, ёрдам сўрайди.

Ҳикоя давомида драматизм кучайиб кетади. Ваҳоб танцада ўша нотаниш йигит билан тўқнашиб қолади. Иш пичоқлашишгача бориб етади. Ваҳоб Нилуфарни ҳимоя қилиб, касалхонага тушишга мажбур бўлади. Майли, бунга ҳам ишониш мумкин. Нилуфар ҳимоя қилса арзийдиган қиз. Аммо кўп ўтмай қиз «айниб қолади». Ваҳоб унга нотаниш бир одам (Талъат) муҳаббат изҳор қилаётгани, Нилуфар ҳам мойил бўлиб турганини кўриб қолади.

Яхшигина ҳикоянинг ишончсиз ери мана шундан бошланган бўлса ажаб эмас. Агар Нилуфарнинг Ваҳобга майли бўлмаса, касалхонага қатнаб юрмас, муҳаббат изҳор қилмас эди. Наҳотки, у шунчалик тез айниб қолса?!

Ниҳоят, ҳикоянинг якуни ҳам мавҳум. Асарнинг бош қаҳрамони Ваҳоб, Нилуфар диссертация ёқлаётганида томоша қилиб ўтиради, бахт-иқбол тилайди унга. Наҳотки эгоист (авторнинг назарида) бир қизга тағин бахт-иқбол тилаб ўтириш керак бўлса?! — Бу чутмал гуманизмдан бошқа нарса бўлмаса керак. Хуллас, Ҳ. Маҳсумов ширали ва жозибали тил билан ёзганига қарамай, ҳикояда мантиқий қарама-қаршиликлар кўп. Ғоя очилмай қолган.

Юқорида айтганимиздай, Ҳ. Махсумовнинг ютуқлари ҳам кўп. Автор кўпроқ меҳнат қилса, яхши асарлар ёзишига ишониш мумкин.

Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, редакцияга келаётган ҳикояларнинг ярмиси «бевафо қизлар қиссаси» бўлиб қоляпти. Ҳаётда шундай воқеалар учраб туриши мумкин. Лекин ёзувчи уни бутун тўлақонлилиги билан мантиқий асослаб бериши керак.

М. Имомовнинг «Ўзингни тут» ҳикояси Ҳ. Маҳсумовнинг «Кўзларимга ишонмасдим» ҳикоясидан деярли фарқ қилмайди. Бунда ҳам бир қиз икки йигитнинг «кўнглини овлаб юради», охирида сири фош бўлиб ҳижолатда қолади. (Шу ўринда тағин бир фикрни айтиб ўтишга тўғри келади. Кўпгина ёш авторлар ўз меҳнатига ҳурматсизлик билан қарайди: ёзган ҳикоясини ҳатто дурустроқ ўқиб ҳам кўрмай, жўнатаверади. Б. Имомов ўз қаҳрамонининг номини ҳам адаштириб қўйган: бир ерда Маҳфуза деб ёзади, бир ерда Машҳура... Бу — ҳийла уятли бўлса керак. Ижод ахир, биринчи навбатда тинимсиз меҳнат талаб қилади-ку!).

А. Тўраевнинг «Тирналган қалб» ҳикоясида ҳам қизнинг бевафолиги баён қилинади. Гарчанд асар самимият билан ёзилган бўлса-да, барибир ишончсиз чиққан: ўқувчи Нафиса Ғайратни аввал севганига ҳам ишонаолмайди.

«Воқеа тўқиш» нуқсони **С. Шарофхонов**нинг «Пайваст» ҳикоясида, айниқса, яққол сезилади. Йигит билан қиз аввал скамейкада ўтиришади, кейин қайиқда сайр қилишади, бир-бирларига ишқий ғазаллардан ўқиб бериб, садоқат изҳор этишади. Ундан кейин йигит ўқишни битириб, қишлоғига жўнайди. Қиз у билан қайноқ хайрлашади. Тамом! Каттагина ҳикоянинг сюжети шу. Кўриниб турибдики, автор воқеани шунчаки «топиб» тасвирлаган. Аммо унинг нима демоқчи эканлиги мавҳум бўлиб қолган.

М. Ҳазратқуловнинг «Хотиним дебман», **Ғ. Рашидов**нинг «Телефон жиринглади» ҳикояларида ҳам ишониш қийин бўлган воқеалар тасвирланган. **Ўлмас Каримов** эса «Одамлар» асарини «воқеий ҳикоя» деб атаган (Воқеа эса бундай: бир йигит автобусга улгуролмай қолади. Шахсий машина эгаси унга «яримтага етадиган» пул берса манзилга элтиб қўйишини айтади. Оддий бир шофер эса текинга манзилга олиб бориб қўяди). Эҳтимол ёш автор тасвирлаган воқеа ростдан ҳам рўй бергандир. Аммо, барибир, бундай гапнинг салмоғи катта эмас. Аслида бу воқеа ҳикоянавислар учун янгилик ҳам эмас.

Хуллас, ёзувчи ҳаётни чуқур билиши, сюжетни «тўқиб» чиқармай ҳаётдан излаши керак. Шундагина унинг асари ўқувчиларга маънавий озиқ беради, узоқ вақт хотирадан ўчмайдиган асар бўлиб қолади.

ПОЙТАХТИМИЗ ОБОД, ОЗОДА БЎЛСИН.

ТОЗАЛИК — ТАНИ СОҒЛИК

Кейинги икки-уч йил ичида районимиз территорияси кенгайиб, обод бўлди. Кўчаларимиз эса, қайта реконструция қилинди. Лекин районимизнинг ҳозирги санитария ҳолати унинг ана шу қиёфасига мутлақо зид бўлиб тушмоқда. Тозалик — тани соғлиқ гарови эканлигини тушунтириб ўтиришнинг ҳожати бўлмаса керак. Афсуски, орамизда ана шу оддий сўзнинг маъносига тушунмайдиган, ўз саломатлигининг қадрига етмайдиган кишилар ҳамон учраб турибди. Жумладан, қурилиш материаллари комбинати шаҳарчасининг территориясида кўп вақтдан буён ташландиқ ахлатлар уюлиб ётибди. Лекин тозалик табиатларига ўтирмайдиган шаҳар ишчилари бу аҳволни кўрсалар ҳам парво қилишмайди.

Шунингдек, район ошхоналар трестига қарашли 26-ошхона, 15-ошхона филиали, 31-ошхонага қарашли кабобпазлик хонаси ва бошқа савдо тармоқларининг санитария ҳолати жуда ачинарли аҳволда. Ш. Руставели кўчасига жойлашган 49-магазин (директори ўртоқ Абдураҳмонов) ҳовлисида эса, доимо ахлат тўпланиб ётади.

Районимиздаги ана шундай кўнгилсиз фактларни тугатиш мақсадида қатор тадбирларни кўриб чиқдик. Районда ошқозон ва юқумли касалликларга қарши кураш штаби ташкил этилди. Бу штабга район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Аюпов раҳбар қилиб тайинланди. Штаб аъзоларининг ғайрати билан райондаги кўпгина саноат объектлари, савдо тармоқларининг санитария ҳолати кўздан кечирилди. Райoннинг санитария ҳолатини яхшилаш ишига кенг жамоатчилик жалб этилди. Жамоатчиликнинг кучи билан қисқа вақт ичида 15250 метр узунликдаги ариқлар ичи тозаланди. Фрезер ва Бўрижар кўчаларида рухсатсиз ахлатхона қилиб қўйилган майдонлар тозаланди. Район бўйича қўшимча 390 та ахлат яшиклари ўрнатилди. Бу яшикларга тўпланган ахлатларни эса «Райочистка»га қарашли 39 та машина кетма-кет ташиб турибди. Шунингдек, 36 та ахлат тўпланадиган майдоннинг тагига асфальт ётқизилди.

Бундан ташқари район профилактика бўлими ҳам саломатлиқ душмани — пашшага қарши кураш ишларини кучайтириб юборди. Бу тадбирларни амалга оширишда медицина ходимларига ёрдам бериш учун санитария активлари ҳам жалб қилинди. Район санитария ҳолатини яхшилаш учун ҳар биримиз актив курашишимиз керак. Шундагина ҳар қандай касалликларнинг олдини олган бўламиз.

Келинг, гўзал шаҳар ва районларимизнинг озодалиги учун курашайлик.

М. В. НОВИКОВ,
Фрунзе район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири.

ЧИРЧИҚ КЕЛАЖАКДА

Яқинда «Узгоспроект» институти Чирчиқ шаҳрида янги учта микрорайон ва шаҳарнинг яқин келажакдаги бош лойиҳасини тасдиқлади. Бош проект автори П. А. Дуда-Дудинскийдир. Лойиҳага кўра Чирчиқнинг шимолий-ғарбий қисмида аҳоли яшайдиган учта микрорайон бунёд этилади. Ҳозирда яна шу микрорайоннинг бири — Юбилейнаяда қурилиш ишлари жадаллаштирилиб юборилди. Қисқа вақт ичида 12 та кўп қаватли турар-жой биноси, ёзги кинотеатр, магазинлар, 200 ўринли болалар боқчаси фойдаланишга топширилди. Суратда: (чапдан.) Чирчиқ шаҳар ижрокоми қурилиш бўлими бошлиғи В. Е. Иванков ва бош архитектор А. Я. Шчербаков ўртоқлар лойиҳа макетини кўрмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

ҚУРУВЧИЛАР САРОЙИ

Чилонзордаги савдо марказининг ёнгинасида республика бинокорлари учун «Қурувчилар саройи» бунёд этилади. Ҳозир бу ерда қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Уни қўлдан чиқаришни 153-трестнинг комсомол-ёшлари ўз зиммаларига олган.

Сарой Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тахт бўлади.

Р. АКРАМОВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

САНИТАР МИКРОБЛАР

Барг устидаги микроорганизмлар «оч» қолса қоладики, шиллиқ қуртлар сингари ўсимлик илдизга путур етказмайди.

Грузия Фанлар академияси Ботаника институтининг ходими, биология фанлари кандидати Темураз Чкуасили микроорганизмларнинг барг ҳаётидаги муҳим ролини аниқлади. У радиоактив изотоплар ёрдамида барг ва микроб орасидаги ўзаро бўлган энг нозик алоқаларни кузата олди. Микроорганизмлар барг билан модда алмашинуви орқали узвий алоқа боғлаган. У турли физиологик моддалар (витамин, фермент ва бошқалар) ишлаб чиқаради. Бу моддалар баргга ўтади. Бу жуда кичик мавжудотлар ўзининг кўмкўк участкасини жуда яхши санитария ҳолатида сақлаш билан ўз ишига ҳалол ёндошадиган «қоровул» бўлиб хизмат қилади. У ёруғлик энергияси билан озиқланиб, барг чиқиндиларини истеъмол қилади.

ЮЗ МИЛЛИОН ЁШДАГИ «ТОШ ГУЛЛАР»

Ўзбекистон палеогеографлари Устюрт чўлидаги Кугес булоғи районида ажойиб «тош гули»ни топдилар. Бу табиат инъомидир.

Ноёб топилма бундан юз миллион йилларча аввал ҳозирги чўл ўрнида пайдо бўлган бўлиб, тошга айланган маржонларни эслатади.

Палеогеографлар «тош гули»ни ер сиртида топишди. Топилма теварак-атрофи қадимий денгиз тубидаги ҳолатни эслатади. Маржонлар бирлашмасининг асосий бўлаги бутун бўлиб, унинг теварак-атрофида парчалари сочилиб ётарди. Ноёб топилма Устюртдан Тошкентдаги геология музейига олиб келинди. Тажрибали тошкентлик заргар Абдулла Мирғиёсов махсус елим ёрдамида гул парчаларини яхлит ҳолатга келтирди. Бунинг учун талантли уста ярим йилдан ортиқ меҳнат қилди.

ПАХЛАВОН ОТЛАР

Москвадаги Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Белоруссия автомобиль заводида ишлаб чиқарилган 27 тонналик самосвал намойиш қилинаяпти. Унинг қаршисидаги йилқичилик павильонида эса «Плексте» лақабли «рақиби» яшайди. От бу қудратли машинадан атиги 4 тонна орқада қолди. Бутуниттифоқ чемпиони. Болтиқ бўйида ўстирилган «Плексте» синовда 23 тонна юкни тортди.

СССРдаги турли хўжаликларда ўстирилган ва ҳозирда виставкада намойиш қилинаётган оғир юк тортувчи 40 та от виставка қатнашчиларида катта қизиқиш туғдираяпти. Бу отлар йирик автомобиллар билан юк тортишда бемалол мусобақа қила оладилар. Горький областидаги Починковск от заводида ўстирилган «Рассол» лақабли от синовда ўз вазнига қараганда деярли 20 марта оғир бўлган 18 тонна юкни тортган. Латвиядан келтирилган «Текла» зотли от 13 тонна, Белоруссиядан олиб келинган «Норд» оти 11 тонна юкни торта олган.

«Лита» лақабли от 1,5 километр манзилга 7,5 тонна юкни тортиб борган. «Сакалас» оти эса ана шунча оғирликдаги юкни «Лита»дан 150 метр кам масофага тортган.

Оғир юкни манзилга тез етказишда «Стабуракс» оти рекорд қўйди. Бу от бир тонналик юк ортилган аравани икки километрга 4 минут 47 секундда олиб борган.

Оғир юк тортувчи бу пахлавон отлар зотидан Италия, Англия, Франция ва бошқа мамлакатларга ҳам экспорт қилинади.

Халқаро аҳвол

БИРЛИГИМИЗ ТУФАЙЛИ КУЧЛИМИЗ

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Бу ерда жамоатчиликнинг шонли сана-Корея Меҳнат партияси тузилганлигининг 20 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси бўлиб ўтди. Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг раиси, Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар Кабинетининг раиси Ким Ир Сен тўпланганлар олдида доклад қилди.

Докладчи Корея Меҳнат партияси йигирма йил мобайнида босиб ўтган йўл тўғрисида гапириб, ҳозирги вақтда Корея Халқ Демократик Республикасининг халқи олдида турган асосий вазифалар мамлакатда социалистик қурилишни кенг авж олдириб юборишдан ва революцион базани мустаҳкамлашдан, Жанубий Корея халқининг революцион курашида уни га бутун чоралар билан ёрдам беришдан ва Жанубий Кореяни Америка империализми асоратидан озод қилиш ва мамлакатни бирлаштириш ишида бутун дунёдаги революцион кучлар билан жипслашишдан иборат эканлигини таъкидлаб ўтди.

Ҳозирги вақтда антиимпериалистик миллий озодлик курашидаги энг муҳим вазифа, деб таъкидлади Ким Ир Сен, Америка империализмининг Вьетнамга қарши агрессиясини барбод этиш ва ана шу агрессияга қарши курашда Вьетнам халқига ёрдам беришдан иборатдир.

Ким Ир Сен айтдики, Корея Меҳнат партияси марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принциплари, 1957 йилги декларация ва 1960 йилги баёнот принциплари асосида социалистик лагерь бирлигини мустаҳкамлаш ва халқаро коммунистик ҳаракат бирдамлиги учун бундан буён ҳам курашни давом эттираверади. Социалистик мамлакатлар, коммунистик ва ишчи партиялари, деб таъкидлади Ким Ир Сен, империализмга қарши курашда ўз ҳаракатларини мувофиқлаштириб олиб боришлари, АҚШ империалистларининг Вьетнамга қарши агрессиясига қаршилик кўрсатишда, Вьетнам халқига мадад беришда ўз кучларимизни айниқса ҳозирги вақтда бирлаштиришимиз лозим. Бу эса, жаҳон антиимпериалистик фронтини мустаҳкамлайди ва жаҳон коммунистик ҳаракат сафларини чинакам бирлаштириш учун йўл очиб беради.

ИНДОНЕЗИЯДАГИ АҲВОЛ

ЛОНДОН. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Жакартадан хабар қилади: Индонезияда 30 сентябрдаги давлат тўнтаришида қатнашишда ёки хайрихоҳ бўлишда гумон қилинаётган шахсларни қамоққа олиш давом этмоқда. Ғайри расмий ҳисобларга қараганда, деб кўрсатади мухбир, қамоққа олинганларнинг умумий сони ўтган ҳафтада бир ярим минг кишига етди. Явадаги жангларда асир олинганлар бу ҳисобга кирмайди.

Пойтахтнинг ўзида, дейди мухбир, нисбатан осойишталик ҳукм сурмоқда. Президент Сукарно Богордаги саройидан 9 октябрда Жакартага қайтиб келди. У давлат тўнтариши қилишга уринишдан кейин шу саройда турган эди.

ПАРИЖ. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги мухбирининг Жакартадан хабар беришича, Суматранинг шимолида ўнг унсурлар Индонезия Компартиясига қарши ҳаракатни авж олдирганлар. Аче вилоятининг армия қўмондонлиги, ўнгларнинг Компартия аъзоларидан ўч олишларига йўл қўймаслик учун комендантлик соатини жорий қилишга мажбур бўлганлар

Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, Жакартада коммунистларга қарши унсурлар Индонезия Компартияси Марказий Комитетининг раиси Айдит ва унинг ўринбосари Ньотоларнинг уйларига ҳужум қилганлар.

Телетайп ЛЕНТАСИДАН

БРАЗЗАВИЛЬ

Африка АҚШнинг Вьетнамдаги агрессив ҳаракатлари кенгайиб бораётганлигини, унинг Доминикана Республикасидаги қуролли интервенциясини ва Конго ишларига қуролли аралашувини қатъиян қоралайди, деди Браззавилдаги «Конго революцияси овози», радиоси. Радио Вьетнам Демократик Республикаси бомбардимон қилинаётганини ва империалистларнинг Жанубий Вьетнам халқига қарши олиб бораётган урушини «АҚШнинг Шарқи-Жанубий Осиёда ва бутун дунёда тинчликка жиддий таҳдид солаётган жинояткорона ҳарбий авантюрасидир», деб қоралади.

САНО

Инглиз қўшинлари Яман чегарасидаги Катабу шаҳрини тўплар ва пулемётлардан ўққа тутди. Яман Араб Республикасининг ташқи ишлар министрлиги инглиз қўшинларининг Яман чегараси атрофидаги иғвогарона ҳаракатларига қарши кескин норозилик билдирди.

ОСЛО

Норвегия ҳукуматининг бош министри Эйнар Герхардсен ўзининг социал-демократлардан иборат ҳукумати истеъфо берганлигини расмий равишда маълум қилди. Давлат кенгашининг мажлисида у ўз ҳукуматининг истеъфоси ҳақидаги аризани Норвегия короли Улаф V га топширди.

БОНН

Зансенхаузендаги нацистлар лагерининг собиқ маҳбуслари Кельнда ўтказилган традицион конференцияга тўпландилар. Улар Ғарбий Германиядаги Шлезвиг-Гольштейн вилоятининг мамъурларига мурожаат қилиб собиқ эсэсчиларнинг 24 октябрда Рендсбургда ўтказиш мўлжаллаб қўйилган реваншчилик йиғини тақиқлансин, деган қатъий талабни қўйдилар.

МОГАДИШО

Сомали Республикасининг бош министри Абдураззоқ Ҳожи Ҳусайн журналистлар билан қилган суҳбатида ўз мамлакати қўшилмаслик ва бутун дунё мамлакатлари ўртасида дўстлик сиёсатига содиқ бўлиб қолажагини яна таъкидлади.

ТОКИО

Токиода халқаро электр техника комиссиясининг 30-умумий конференцияси иш бошлаб юборди. 50 га яқин мамлакатни бирлаштирган бу халқаро ташкилот электр техника ускуналарини стандартлаштириш проблемалари билан шуғулланади.

Конференция ишида 28 мамлакатдан келган 545 вакил, шу жумладан Совет Иттифоқи вакиллари ҳам қатнашмоқда. Япония ҳукумати Корея Халқ Демократик Республикаси делегациясининг мамлакатга келишига рухсат бермади. (ТАСС).

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДА ЖАНГЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 12 октябрь. (ТАСС). Сайгондан 280 миля шарқи-шимолдаги Ан-Кхе шаҳри атрофидаги чангалзорларда қаттиқ жанглар давом этмоқда. Жангда Америка 1-ҳаво десант дивизиясининг беш мингдан ортиқ парашютчиси ҳамда Жанубий Вьетнам қўғирчоқ ҳукумати қўшинларининг қисмлари қатнашмоқда. Озодлик армияси жангчилари бу ерга туширилган америкалик ва сайгонлик қўшинларни миномётлар ва милтиқлардан ўққа тутишни давом эттирмоқдалар. Америка информация агентликларининг хабарларидан маълум бўлишича, кеча жанглар давомида Ан-Кхе ёнида Американинг иккита вертолёти уриб туширилган.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

13 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00—Телевизион янгиликлар, 18.20 — Звездочка тележурнали, 19.00 — СССР халқ артисти В. Меркурьев («Совет киноси усталари» циклидан).

20.30 — Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.35 — Телевизион янгиликлар, 20.50 — Сиҳат-саломатлик (илмий-оммабоп эшиттириш) 21.30 — Тезу тоза терайлик (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 21.50 — Концерт (халқ талантлари ижросида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.00 — Адабий топишмоқ (мактаб ўқувчилари учун), 19.35 — Тошкент янгиликлари, 19.45 — Кишидан соя узоқлашди, «Большевик» совхозида (телефильмлар) 20.05 — Ернинг биринчи йўлдошидан Ойга томон учишгача).

Рус тилида: 20.25 — С. Рахманинов. Хасис рицарь (опера), 20.55 — Тошкент янгиликлари, 21.05 — Антарктида қонуни (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/X Флория Тоска.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/X Сўнгги нусхалар, 14/X да Қонли сароб.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— Грузин цирки артистларининг гастроли.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Бўрон — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Уртоқ Арсений — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 яримда).

Уч мушкетёр — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Антёр — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун) САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1, 5 ярим ва 9-яримда).

Севгилим —«ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Кибальчиш бола ҳақида эртак (эрталаб соат 10 да), Севадими, йўқми (кундуз соат 5 да ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли.

Гуттаперча бола — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8 да бошланади)

Жаннатда кулги — «ФЕСТИВАЛЬ».

Махфий миссия — КАФАНОВ номли.

Кул ва олмос — «ВАТАН».

Давлат жиноятчиси — «УДАРНИК».

Неаполнинг тўрт куни — ТЕЛЬМАН номли.

1965 йил 8 октябрда Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР

46-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Тошкент шаҳар омонат кассаларидаги ютуқли омонат счётларининг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (ўртача омонат суммасига % билан)	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (ўртача омонат суммасига % билан)	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (ўртача омонат суммасига % билан)
24	25				
71	25	367	25	715	50
84	100	400	25	731	25
123	25	456	25	784	25
197	25	482	25	836	100
217	25	529	25	841	25
265	25	588	200	897	25
287	25	610	25	957	25
341	50	650	25	999	25

Счётларининг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида биринчи мингда қайси номерлар ютган бўлса, қолган мингларда ҳам шу номерлар ютгандир яъни счёт № 1024, 1071 2024, 2071, 3024, 3071 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси М. Белоногов.

масъул секретарь М. Зенкова.

ФИРИБГАРЛАР ВА АНҚОВЛАР

— Чилонзорда квартиралар пулга сотилаётган эмиш.

Бу миш-мишлар Чилонзор район прокурори Ғ. Бухоровни қаттиқ ташвишга солиб қўйди.

— Бундай бемаъни гаплар — иғводир, дерди прокурор ўз-ўзига.

Қатъий қарорга келган Бухоров район ижроия комитети билан маслаҳатлашди, депутатлар билан суҳбатлашди, шаҳар ижроия комитетига борди. Бу ерда квартира олган кишиларнинг ҳужжатлари билан танишди. Ҳамма ҳужжатлар тўғри. Ҳамма қонуний равишда квартира олган.

Миш-мишлар ҳамон давом этарди. Кишилар билан суҳбатлашилганда эса фактлар тасдиқланмайди. Бир суҳбатда Бочиринская, Халитова деган фамилиялар қулоққа чалиниб қолди. Чигал ипнинг учи топилгандай бўлди.

Эрталаб соат тўққиз. Прокурор Бочиринская билан Халитоваларнинг ким эканлигини ўйлаб турганида эшик тақиллади.

— Марҳамат.

— Ўртоқ прокурор, биз сизга келдик, — деди хонага бирин-кетин кириб келган уч киши. — Мана аризамизни ўқинг. Аризаларни синчиклаб ўқиб чиққандан сўнг Бухоров қаттиқ уҳ тортди.

— Биз сизга қўлимиздан келганича ёрдам қиламиз, ўртоқ прокурор, — деди ариза олиб келган Кулаченко, Скибина ва Кумейко. — Фирибгарлар бизни боплаб қўлга туширишди. Биздан катта хатолик ўтди.

— Тағин нималар биласиз, кимларни танийсиз?

— Бизни шоширманг, биз билган сирларимизнинг ҳаммасини сизга етказамиз, — деди аризачилар.

Прокурор, терговчи Дадамянц билан узоқ суҳбатлашди:

— Ишни нимадан бошлаймиз, кимларни сўроқ қилиш керак, қайси идораларга борамиз?

Бочиринская, Халитова. Бу икки фамилия прокурорни ҳам, терговчини ҳам узоқ хаёлларга кўмди. Аёл кишилар. Наҳотки жиноятни шулар қилган бўлса, балки шикоятчилар нотўғри ёзгандир. Прокурор билан терговчи бир кун эмас, ҳафталаб шу ҳақда ўйлаб қолишди.

21 ёшли бежирим жувон Валентина Бочиринская маишатга берилиб кетди. У ресторанларда узоқ ўтириб, хўрандаларни кузатди. Кишиларнинг кийими, кармонидаги пули, хуллас, ҳамма-ҳаммасига назар соларди.

— Нима овқат ейдилар, мана меню, танласинлар, — Бу сўздан кейин дафъатан — қаерда турадилар, квартиралари яхшими, — деб сўрайди официантқалар каби. Унинг бу ҳаракатлари ҳаммани таажжублантирди.

— Асло хавотирланмасинлар. Агар квартираларингиз бўлмаса, мен шаҳар совети орқали Чилонзор массивидан жой олиб беришим мумкин, — дейди у очиқдан-очиқ, тортинмай. Бочиринская баъзи кунлари идорама-идора юриб, раҳбар кишиларнинг исм ва фамилияларини сўрайди. У билмаган раҳбар, у билмаган милиция ходими йўқ деса бўлади. Мана шу «ширин сўз аёл» В. Х. Раҳитовани биринчи бўлиб қўлга туширди. Фрунзе район ижрокомининг собиқ раиси Н. Туркованинг номини сотиб унга икки хонали уй олиб бермоқчи бўлди ва тўсатдан 400 сўм сўради. Тузоққа тушган Е. М. Кулаченко 800 сўм, А. П. Заостровский 200, К. В. Скбина 800 сўм пулини нақд санаб беришди.

Гакифа Халитова ва Бочиринская анқов кишиларни пойлашарди ва уларни тез қўлга туширарди. «Ватан» мебель фирмасининг мастери Л. И. Рудяк 950 сўм, Тошкент гўшт комбинати ишчиси Л. А. Бунигина 500 сўм, уй иши билан шуғулланувчи Карима Файзиева 750 сўмни қандай қилиб санаб берганини билмай қолишди. Шундай қилиб, фирибгар Бочиринская кўп раҳбар кишиларнинг номини сотиб, қисқа вақт ичида 5250 сўм даромад қилди.

Квартирага пул берган кишилар ҳафталаб, ойлаб, квартира кутадилар, ширин-ширин тушлар кўришади. Уч хоналик, икки хоналик, айвонлик уйларда ўтиришади. Газни ёқиб юборса, турли-туман овқатлар тайёр бўлади, ваннани айтмайсизми! Душ жўмрагини бураб юборса, иссиқ ва совуқ сувлар қуйилиб туради. Мана шундай қулайликлардан фойдаланиб турганда уйқудан уйғониб кетиб, уҳ тортишади, берган пулларига ачинишади. Валентинани кўрганда бизнинг ишимиз нима бўлди, — деб сўрайди улар. Валентина ва унинг ҳамтовоқлари:

— Хўжайин отпускада экан, отпускадан келсин, бир-иккита ошнамиз эса командировкада. Улар ҳам келиб қолишади. Шунча кун чидадингиз, буёғига ҳам чиданг. Асло ташвишланманг. Пулни эгасига топширганимизга анча бўлди. Фирибгарлар анқовларнинг қўйнини пуч ёнғоққа тўлдириб, ўзлари яна айш-ишратга берилиб кетишади. Фирибгар яна:

— Менинг олдимга ўзларинг келаверманглар, ўзларингга ўхшаш квартирага муҳтож кишиларни ҳам олиб келинглар деб қўяди. Бочиринская баъзан Чилонзордаги сув будкасининг ёнида пайдо бўлиб қолади. У ерда сув сотаётган Мария Мазурова билан узоқ суҳбатда бўлади. Бу прокуратура ходимларини қизиқтириб қолди. Фирибгарларни бу ерда бўлиш сабабларини билиш керак эди. Шундай қилишди ҳам. Эҳтимол район ижроия комитети ходимларидан фирибгарлар билан боғланган кишилар бордир, — ўйланиб қолишди прокуратурадаги ўртоқлар.

Бочиринская билан суҳбатлашаётган Мария Мазурова Чилонзор район ижроия комитети маданият бўлими мудири Александр Петрович Таропчиннинг номини тилга олди.

— Сен пул йиғавер — деди Мария Мазурова Бочиринскаяга топшириқ бериб — Мен Александр Петровични ишга соламан.

Ҳа, Таропчин Марияга севги изҳор қилгани рост. Лекин у кишиларга квартира сотиш масаласидан бехабар эди. Мазурова унинг номини ўзининг жиноий иши учун, пул топиш учун сотарди.

Прокуратура ходимлари Чилонзор район коммунал хўжалиги нинг собиқ машинисткаси Г. Халитовани ҳам қўлга туширдилар. Гакифа Халитова Чилонзор район уй-жой бошқармасининг инструктори Березин билан гаплашиб уй олиб бераман, деб Мирсаидова исмли аёлдан 300 сўм, Галина Кумейкадан 650 сўм ва Захаровдан 500 сўм пул олди.

Прокуратура ходимлари, прокурор Бухоров мана шу ерга келганда қидириш ишларига нуқта қўйиб, жиноятчиларни ўз қабулига чақирди. Жиноятчилар Халитова ва Бочиринская айбларини бўйинларига олишди.

Бу икки фирибгар совет қонуни бўйича суд жавобгарлигига тортилди. Ўзларига яраша жазоларини олдилар. Бочиринская 8, Халитова 3 йилга ҳукм қилинди.

Яна бир нарса прокурорни ўйлатиб қўйди. Фирибгарларнинг қўлига тушган анқовлар ўйламай-нетмай пул санаб берганлар, буларга нисбатан қандай чора кўриш керак? Совет одил судининг кейинги қонун-қоидаларида пора берганлар, шунингдек фирибгарларга пул берганлар ҳам жиноятчилар билан баравар жавобгарликка тортилиши керак. Бухоров ўз ходимлари билан бирга суҳбатда шу масалани ўртага қўйди. Ахир, шаҳар Совети, район ижроия комитети ходимлари ва бошқа раҳбар кишиларнинг номини сотиб юрган фирибгарларга пул берган анқовлар соф кишиларнинг номини булғашда иштирок этишган. Шунинг учун ҳам бу анқовлар ҳам фирибгарлар билан бирга жазоланиши керак, бу бошқаларга намуна бўлади, — деди қатъий. Яқинда Чилонзор район халқ суди пора берганларнинг устидан ҳам ҳукм чиқарди.

В. МАХКАМОВ,
Р. ИСҲОҚОВ.

СЎНГГИ ПОЧТА

„ВАФОДОР" САҲНАДА

Улуғ Ватан уруши инвалиди Вали Ғафуровнинг игна билан ёзилган «Вафодор» романи ўзбек китобхонларининг севимли асарларидан бири бўлиб қолди. Утган душанба оқшомида телетомошабинлар бу роман қаҳрамонларини зангори экранда кўриш шарафига муяссар бўлдилар.

Тошкент телевидение студияси ходимлари Ҳамза номли театрнинг ижодий коллективи билан ҳамкорликда яратган «Вафодор» телеспектакли томошабинларда яхши таассурот қолдирди. Режиссерлардан Ғиёс Шермуҳамедов ва Мақсуд Юнусов ўртоқлар қаҳрамонлик, зўр ирода ва инсон психологизмига бой бўлган ана шу асарни тўлақонли қилиб томошабинларга етказиб бериш учун ижодий меҳнат қилганликлари яққол кўриниб турибди. Артистлардан Т. Азизов (Рустам), С. Норбоева (Муҳаббат), П. Саидқосимов (Миробид) ва бошқалар ўз ролларини катта маҳорат билан ўйнадилар.

ФУТБОЛ

ПЕШҚАДАМЛАР ҒАЛАБАСИ

Ўтган куни турнир пешқадамлари Москванинг «Торпедо» ва Киевнинг «Динамо» командалари навбатдаги ўйинларини ўтказиб, очколарини иккитаданга оширдилар. Автозаводчилар Ленинградда «Зенит»ни 1:0 ҳисобида, украин футболчилари эса ўз майдонларида минсклик клубдошларини 3:0 ҳисобида енгишди. Киевлик Биба ва минсклик Реминлар ўйиннинг учинчи минутида қўполлик қилишгани учун судья уларнинг ҳар иккисини майдондан чиқариб юборди. Биба кейинги матчга қатнашиш ҳуқуқидан маҳрум бўлди. Киев динамочилари шунингдек Тошкентга Хмельницкий ва Сабосиз келадилар. Бу ўйинчилар мамлакат терма командаси составида Данияга жўнаб кетади.

Тбилиси «Динамо»си ўз майдонида Кутаисининг «Торпедо» футболчиларини 2:0 ҳисобида енгди. Ҳар иккала тўпни С. Метревели киритди.

Командаларнинг турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў.	Т.	О.
«Торпедо» М	26	41—17	40
«Динамо» К.	25	44—17	38
«Динамо» Мн.	26	32—18	33
ЦСКА	25	28—16	30
«Зенит»	27	30—26	28
СКА (Р.)	26	30—26	28
«Динамо» М.	26	29—23	27
«Динамо» Тб.	25	27—22	27
«Спартак» М.	25	20—20	24
«Пахтакор»	25	24—30	24
«Крылья Советов»	24	31—28	23
«Черноморец»	26	32—35	23
«Локомотив»	27	37—43	23
«Нефтяник»	26	24—35	23
«Шахтёр»	25	22—25	22
«Торпедо» Кт.	26	20—58	14
СКА О.	26	15—51	9

«А» классининг иккинчи лигасининг биринчи финал группасида пешқадамлик қилаётган Ереваннинг «Арарат» командаси навбатдаги ўйинни ўз майдонида Грозниййнинг «Терек» командаси билан ўтказди ва 3:1 ҳисобида ғалаба қозонди. Ереван футболчилари 20 ўйиндан кейин 28 та очкога эга. Душанба куни ўтказилган бошқа учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади: «Волга» (Горький) — «Жальгирис» —2:3, «Авангард» — «Карпати» — 1:1, «Уралмаш» — «Шинник» —1:2, «Шахтёр» — «Заря» — 1:0, «Локомотив» (Челябинск) — «Қайрат» — 0:1, «Текстильщик» — «Даугава»— 3:1, «Молдова» — «Днепр» — 0:1.

„СОКОЛ" ЯНА ЧЕМПИОН

Мана бир неча йиллардирки Ўзбекистон футбол чемпионатида Тошкентнинг «Сокол» командаси футболчиларига тенг келадиган рақиб топилмаяпти. 1960 йилдан бери соколчилар республика чемпионатида узлуксиз фахрли биринчи ўринни эгаллаб келишяпти. Агар бундан аввалги чемпионатларда «Сокол» мавсум тугашига уч-тўрт тур қолгандаёқ орзусига эришган бўлса, бу йил сўнгги тургача устунлигини тўла намойиш қила олмади. «Пахтакор»нинг собиқ ўйинчиси В. Орлов тренерлик қилаётган Димитров номли колхоз командаси сўнгги тургача пешқадам билан соямa-соя эргашиб борди. Колхоз футболчилари финишга ҳам шу зайлда етиб келдилар. Олмалиқнинг «Металлург» командаси билан сўнгги ўйинни 1:1 ҳисобида дуранг қилган «Сокол» 35 очко билан чемпион бўлди. Димитров номли колхоз футболчилари эса иккинчи ўринда қолишди.

Чемпионлар — Орешкин, Ёқубов, Бессмертний, Турғунов, Казаков, Михайлов, Новиков, Загороднюк, Қудратов ва бошқа футболчилар мавсумни бир текисда ўтказдилар ва ўз ўйинлари билан ишқибозларни хурсанд эта олдилар.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

1966 ЙИЛ УЧУН ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА обуна бўлишни унутманг

ГАЗЕТАГА ОБУНА «СОЮЗПЕЧАТЬ» НИНГ ҲАММА БЎЛИМЛАРИДА, ПОЧТАЛЬОНЛАР, ФАБРИКА, ЗАВОДЛАР, ҚУРИЛИШЛАР, МУАССАСАЛАР, ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ, ШУНИНГДЕК КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРДАГИ ЖАМОАТЧИ ВАКИЛЛАР ТОМОНИДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ОБУНА БАҲОСИ: 12 ОЙГА — 5 СЎМ 28 ТИЙИН, 6 ОЙГА — 2 СЎМ 64 ТИЙИН, 3 ОЙГА — 1 СЎМ 32 ТИЙИН.

З. Х. Иззатов ва Г. С. Қўзибоев ДИССЕРТАЦИЯЛАРИНИ ЁҚЛАШ («Совет Ўзбекистони» газетасининг 30/IX сонини қаранг) 16 октябрга кўчирилди

Чиғатой кўчаси Омонат проезд, 2-тупик, 39-уйда турувчи Ҳожинниса Алимуҳамедованинг Гуцулов кўчаси, 79-уйда турувчи Мирза Йўлдошевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — *Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.*

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004. Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партиятурмуши, саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари —33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 10178. Индекс 64969. Нашр. № 1868.